

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 39
Spalio - October 7, 1983

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

J.T. prasidėjusios sesijos pirmininkas buvo išrinktas Pannamos diplomatas Jorge Enrique Illueca.

Prezidentas Reagan savo kalboje J.T. sesijoj paragino Sov. Sąją sumažinti per paskutines savaites atsiradusią pasaulio įtampą ir pasiūlė naują nuolaidų įstrigusių derybom dėl vidutinės tolinės branduolinių raketų skaičiaus Europoj sumažinimo JAV siūlo, kad abi pusės sutiktų sumažinti turimų branduolinių užtaisų skaičių ir kad tada JAV sutiktų dalį naujų raketų išdėstyti ne Europoj, bet kitur.

Libane po ilgesnį laiką trukusių savitarpinių kovų, JAV ir Saudi Arabijai tarpininkaujant, buvo pasiektos kad ir netvirtos paliaubos. JAV tiki, kad paliaubom įsigalėjus bus sustiprinta vyriausybė, sukonsoliduotasis kraštas ir kad Sirija ir Izraelis bus paskatinti pasitraukti iš Libano.

Libane įsigaliojus paliaubom, krašto prezidentas Gemayel pažadėjo tuojau sukviesti konferenciją, kurioje turėtų dalyvauti druzų partizanų vadas Walid Jumblat, mahometonų milicijos — buv. min. pirm. Rashid Karami, buv. prezidentas Suleiman Franjeh, falangistų milicijos — buv. prezidentas Camille Chamoun ir Pierre Gemayel. Be to, buv. min. pirm. Saeb Salam, Adel Osseiran ir Raymond Ede. Taip pat į konferenciją būtų pakviesti Sirijos ir Saudi Arabijos atstovai. Konferencijoj taip pat dalyvautų krašto prezidentas Gemayel ir krašto vykdamosios valdžios ir parlamento atstovai.

Libano min. pirm. Shafik al-Wazan pasiūlė atsistatydinti, kad, įsigalėjus paliaubom, būtų galima sudaryti naują krašto vyriausybę iš įvairių politinių ir religinių susigrupavimų, bet prezidentas Gemayel paprašė jį eiti pareigas ir toliau, kol paaiškės naujo politinio kelio kryptis.

Argentinos vyriausybė patvirtino įstatymą, atpalaiduojantį armiją ir policiją nuo atsakingsumo už krašte dingusius apie 6000 kairiųjų.

Sov. S-gos komunistų partijos organo Pravda redaktorius Viktor G. Afanasjev ir vyriausybės organo Izvestia komentatorius Aleksandr Y. Bovia pripažįsta, kad, nušaukiant P. Korėjos keleivinį lėktuvą, buvo padaryta klaida ir kad armija, nepripažindama iš karto, visus reikalus dar labiau sumaišė.

Prieš dešimtmetį įvykęs aliejaus kainų pakilimas ir aliejaus eksporto į kai kurias valstybes boikotas pakeitė iki tol įprastą gyvenimą ir privertė valstybes padaryti didelių pakeitimų jų ūkiniame ir politiniame gyvenime.

Tarptautinis monetarinis fondas nutarė per šiuos ir ateinančius metus paskolinti Brazilijai 11 bil. dol. jos tarptautiniui skolų mokėjimui padengti.

Teisingumo sekretorius William French Smith pareiškė, kad JAV per spalio 1 prasidėsiančius biudžetinius metus patarė įsileisti tik 72,000, o ne 90,000, kaip buvo anksčiau nustatyta, pabėgėlių.

Turkijos vyriausybė uždraudė kandidatuoti per lapkričio 8 įvyksiančius parlamento rinkimus 672 buvusiojo parlamento nariams ir laikraštinkams.

VIRŠUM MOKYKLOS — LIETUVIŠKA TRISPALVĖ Iš Liet. K. Bažnyčios Kronikos Nr. 57

KRATOS TARDYMAI, KRATOS

Ryšium su kun. Alf. Svarinsko suėmimu daug kur Lietuvoje padarytos kratos, daug žmonių taryta. Krato ir tardo daugiausia veikliuosius kunigus, jų artimuosius padėjėjus. Kratų ir tarymų tikslas — išaiškinti TTCK (Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų) komiteto veiklą ir kaip nors apkalinti kun. Alf. Svarinską. Terorizuojami ir moksleiviai, visais tikintis jaunimas.

LKB Kronikos 57 numeryje, skyriuje "Kratos ir tarymai" pateikiama daug tos medžiagos. Aprašyta su pavardėmis, kas tardė, kas buvo paimta ir t.t. Čia visą tą skyrių sutrumpindami papasakosime.

Kokie ryšiai su kun. Alf. Svarinsku?

Gargždai. Š. m. sausio 26 Gargždų parapijos vikaro kun. Antano Šeškevičiaus bute, garaže ir palėpėje buvo padaryta krata. Čekistai ieškojo TTCK komiteto dokumentų archyvo bei sovietinę santvarką šmeižiančios literatūros. Paėmė kun. A. Šeškevičiaus ir vargonininko rašomasias mašinėles, valdžios organams išsiųstų raštų kopijas, 10 magnetofoninių juostų su pamokslais ir kitokių raštų. Palėpėje rasta Kronika Nr. 55. Darant kratą, čekistai sulaukė visus, atėjusius pas kunigą. Čekistai reikalavo nurodyti, kokius jis turi ryšius su kun. Alf. Svarinsku. Krata užtruko 5 val.

Kaltina už mašinos pavogimą, o verčia stalčius

Kapsukas - Marijampolė. Sausio 26 padaryta krata Mokolų kaime pas Juozą Ardzijauską. Milicijos kapitonas parodė kratos orderį, kuriame buvo parašyta, kad ieškoma pavogta mašina. Jis įtariamas kaip galėjęs įvykdyti šį nusikaltimą. Tačiau pareigūnai netikrino nei garazę, kur galėtų būti mašina padėta. Jie vertė knygas ir naršė stalčius. Paėmė pamokslų įrašus, magnetofonus, kelis LKB Kronikos numerius, Solženicyno knygą "Gulago salynas" II tomasą. Krata užtruko 7 val. Po kratos dar nusivežė į saugumą ir ten fardė. Išleido tik kitos dienos vakare.

Tardymai Vilniuje

Krokialaukio klebonas kun. Vaclovas Stakėnas, TTG Katalikų Komiteto narys, buvo tardomas Vilniaus KGB būstinėje vasario 10, 11, 15 ir 18. Tardymai sukosi apie suimtąją Jadvygą Bieliauskienę ir apie TTG Katalikų Komitetą.

Vasario 15 Vilniaus saugume buvo tardomas Josvainių klebonas, TTG Kat. Komiteto narys kun. Leonas Kalinauskas. Klausinėjo apie komiteto veiklą, jo dokumentus. Į daugelį klausimų kunigas visiška nieko neatsakė.

Vasario 17, 18 ir 19 Vilniaus saugume buvo tardomas Telšių vikaras, TTG Kat. Komiteto narys kun. Jonas Kauneckas. Tardytojas visus klausimus suko ta linkme, kad už TTG Kat. Komiteto veiklą liktų kaltas kun. Alf. Svarinskas. Gi kun. J. Kauneckas teigė, kad visi TTG Kat. Komiteto nariai yra vieno daini atakingi už veiklą.

Vasario 28 ir kovo 1 Vilniaus saugume buvo tardomas Kybartų klebonas kun. Sigitas Tamkevičius. Klausė, ką jis galėtų paliudyti kun. Alf. Svarinsko byloje, klausė apie TTG Kat. Komiteto veiklą, koku būdu jų dokumentai pakliūva į užsienį, į LKB Kroniką. Kun. S. Tamkevičius teigė, kad šis komitetas

nenusikalsta prieš TSRS konstituciją.

Iškraipė protokolą

Skaudvilė. Kovo 15 atvyko pats tardytojas pas kleboną kun. Vincą Vėlavičių. Klausinėjo apie kun. Alf. Svarinską ir apie TTG Katalikų Komiteto veiklą. Tardytojas kun. Vėlavičiaus atsakymus surašinėjo netiksliai, stengdamasis juos iškraipyti, kad jie tiktų saugumo užmačiui. Kun. Vėlavičius po protokolo nepasirašė, o kovo 22 LTSR prokurorui išsiuntė skundą ir protestą, kad surašytą protokolą laiko negaliojančiu. Apie kun. Alf. Svarinską liudijo, kad jis labai uolus kunigas.

Jėga atvežė į tardymą

Šlavantai. Vasario mėn. Šlavantų klebonas kun. Juozas Zdebskis gavo pranešimą atvykti tardymui kun. Alf. Svarinsko byloje. Vasario 17 kun. J. Zdebskis pasiuntė telegramą Vilniaus KGB adresu. Jis atsisakė atvykti į tardymą ir pranešė, kad prieš kun. Alf. Svarinską jis lenkia galvą kaip prieš naują tikėjimo kankinį.

Kovo 20 jis važiavo į Kūčiųnų bažnyčią pamaldom. Pakeliui jis buvo sulaikytas, nuvežtas į Lazdijus, o iš ten valdiška mašina į prokuratūrą Vilniuje. Tardytojas klausinėjo

apie Alf. Svarinską ir TTG Kat. Komiteto veiklą. Kun. J. Zdebskis atsisakė bet ką paliudyti.

Prienuose vasario 11 vikaras kun. Antanas Gražulis buvo iškviestas į Vilniaus KGB tardymui. Klausinėjo apie kun. Alf. Svarinską ir TTG Kat. Komiteto veiklą.

Jie nesusikalbės, nes skirtingai vertina

Viduklė. Vasario 8 tardymui į Vilniaus saugumą buvo iškviesta Viduklės klebonijos šeimininkė Monika Gavėnaitė. Tardytojas priminė, kad jau 1980 m. kratos metu iš jos buvo atimti keli pogrindžio laikraščiai. Klausė, ar nėra rašiusi kun. Alf. Svarinskui TTG Kat. Komiteto dokumentų, kur klebonas juos siųsdavęs, kaltino, kad ji rinkusi tikinčiųjų parašus, organizavusi eisena į Šiluvą. Visa tai esąs nusikaltimas prieš valdžią. M. Gavėnaitė pareiškė, kad jie nesusikalbės, nes tuos pačius veiksmus jie vertina visai skirtingai.

Vasario 9 ją vėl tardė.

Visi bažnyčios tarnautojai — veltėdžiai

Kybartai. Vasario 10 keturi milicinininkai gatvėje sulaikė Kybartų bažnyčios vargonininkę

(nukelta į 2 psl.)

VATIKANO ATSTOVAS PASISAKĖ MADRIDE

Religinės laisvės reikalavimas neturi nieko bendro su anarchija, su neribotos laisvės reikalavimais. Jokia valstybės valdžia, nesvarbu kokiai politinei bei socialinei sistemai ji priklausytų, jokia valstybės valdžia neturi pagrindo bijoti tikinčiųjų, nes tikintieji, išaukleti tikėjimo dvasioje ir būdami ištikimi tikėjimui, pilnai jaučia savo atsakomybę tiesios akivaizdoje ir gerai žino savo pareigas visuotinei žmonių gerovei.

Taip kalbėjo rugsėjo 7 Bažnyčios Viešųjų Reikalų tarybos sekretorius arkivyskupas Achilė Silvestrini, atstovaudamas Apaštaly Sostui baigiamajame Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos posėdyje, Madride, kuriame dalyvavo 34 Helsinkio susitarimus pasirašiusių valstybių užsienių reikalų ministrai.

Arkivysk. Silvestrini apgailėstavo, kad dar vis yra didelis skirtumas tarp pagrindinių žmogaus teisių aptarimo ir žodinio jų garantavimo valstybių konstitucijose bei įstatymuose ir konkrečios gyvenimo tikrovės, kurioje pagrindinės žmogaus teisės yra pažeidžiamos. "Laisvė yra graži, ir niekas nenori atsilikti nuo kitų, laisvę skelbiant, bet daug sunkiau yra užtikrinti piliečiam konkrečias sąlygas, kuriose jie galėtų ta laisve pasinaudoti", kalbėjo Vatikano atstovas Madrido konferencijoje.

Ypač kai teisių pažeidimas paliečia vidinį asmens gyvenimą — jo sąžinės bei religijos laisvę, tada bet koks nesiskaitymas ir delsimas yra nieku nepateisinama, nes yra susiję su dideliu nusivylimu ir kančia.

Mūsų laikais, kai visi kuo plačiausiai kalba apie minties ir įsitikinimų laisvę, deja, dėl tikėjimo, dėl religinių įsitikinimų ne vienas yra siunčiamas į koncentracijos lagerius, į kalėjimus,

į tremtį, — pažymėjo arkivysk. Silvestrini. — Ir tokie skaudūs faktai toli gražu nemažėja. Priešingai, paskutiniu laiku jų padaugėjimas kelia rimtą susirūpinimą. Arkivysk. Silvestrini iškelė ir kitą religinės laisvės pažeidimo faktą. Tikintieji piliečiai yra diskriminuojami socialiniame gyvenime, užkertant jiems kelią į mokslą ir į karjerą. Dėl to ypač kenčia tikinčiųjų šeimos ir jaunimas. Išties tikinčiųjų bendruomenės yra priverstos trauktis į pogrindį vien dėl to, kad nori gyventi pagal savo religinius įsitikinimus. Tokios, pavyzdžiui, yra rytų apeigų katalikų bendruomenės. Bažnyčia negali atsakyti vilties, kad jos atgaus savo civilines teises.

Arkivysk. Silvestrini išreiškė įsitikinimą, kad Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, užgimusi 1973 Helsinkyje, nors dažnai yra pasirodžiusi veidmainiška ir nenaudinga, nepaisant visko, palaiko gyvą vieningos Rytų ir Vakarų Europos idealą.

Baigdamas savo žodį Madrido konferencijos baigiamajame posėdyje, Apaštaly Sosto atstovas prisiminė Lenkijos problemą. Ši problema gali būti išspręsta popiežiaus Jono Pauliaus II nurodytu būdu, tai yra dialogo būdu, bendradarbiaujant visom socialinėm jėgom.

Priminimas visai žmonijai pasibaigėjimą sukėlusią Pietų Korėjos lėktuvo tragediją, kurioje, sovietam numušus lėktuvą, žuvo 269 asmenys, arkivysk. Silvestrini įspėjo, kad visos gražios žodžių bei gerų norų pilys, kurias diplomatai pastato Madride konferencijoje ir kitur, gali sugriūti per vieną akimirksnį, jeigu valstybių bendruomenės narių tarpe trūksta tikros moralinės atsakomybės.

NE VISUR YRA BLOGA GYVENTI

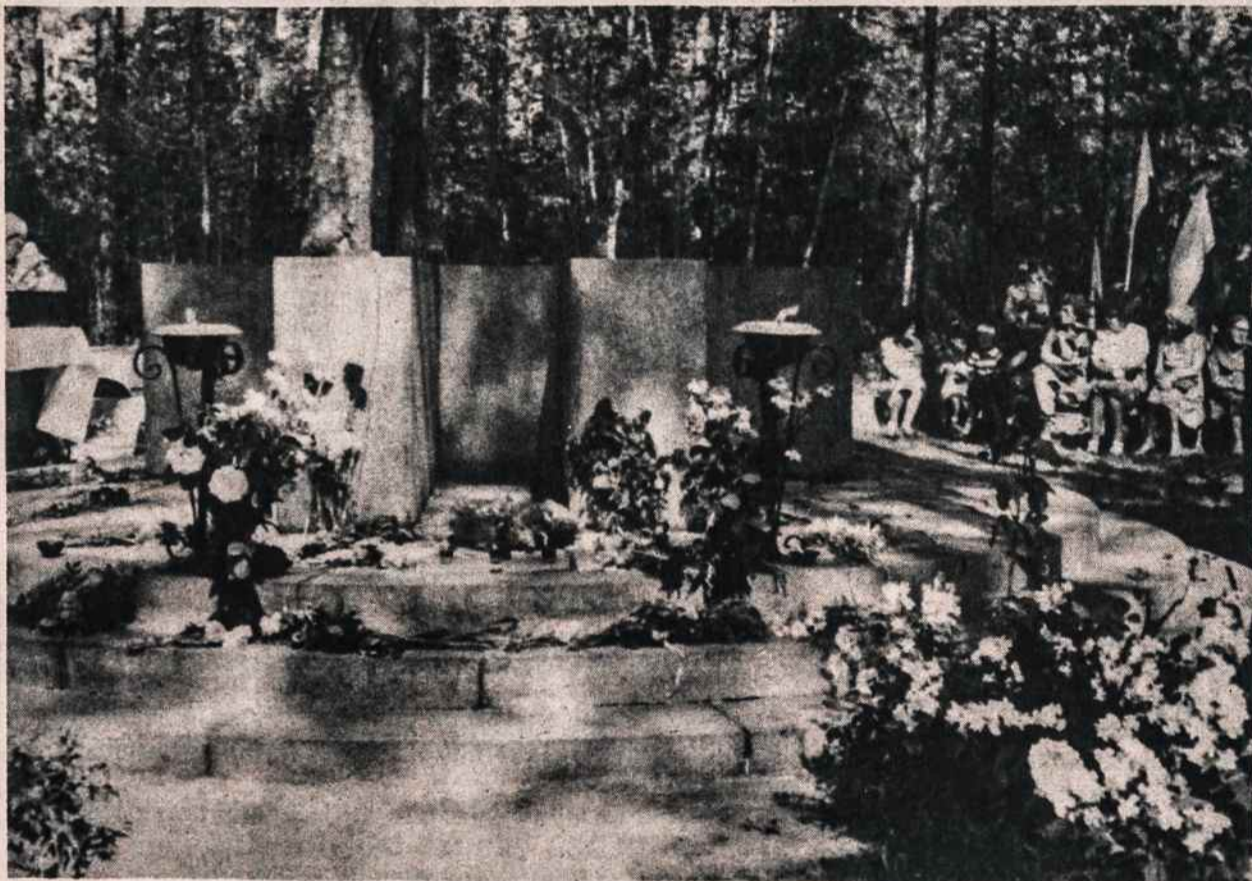
Borneo saloj esąs Brunei sultanatas, kuris 1984 sausio 1 pasidarys nepriklausomas nuo Britanijos, turi tik 209,000 gyventojų, bet dėl Brunei Shell Petroleum bendrovės gaunamo aliejaus ir natūralinių dujų gali kiekvienam gyventojui užtikrinti 20,000 dol. pajamų per metus. Jo sultonas Sir Muda Hassanal Bolkhah Mu'izzaddin Waddaulah baigia statydintis 2200 kambarių rūmus, o jo 37-sios gimimo sukaktuvės bus minimos visą mėnesį. Jis važinėja paaukuotu Land Rover, o kariuomenės paradus stebi madų karaliačio Gucci sukurtais aparais pasipuošusios moterys.

Bet ir džiunglėse gyvenęs pilietis gali džiaugtis nemokamai gautu mediniu namu su televizijos aparatu ir generatorium elektros srovei gaminti. Pasakojama, kad vyresnieji, žinėdami televizijos Amerikoj pagamintos serijos Virginian, stebėjosi, kad Brunei turi tiek daug arklų.

Iki šiol Britanija rūpinosi tik Brunei gynyba ir užsienio reikalais ir laikė ten už per metus gaunamus 12 mil. dol. 750 Curka karių batalioną.

1962 pirmus Brunei rinkimus laimėjo karingai nusiteikusių kairioji Brunei liaudies partija, bet jai nebuvo leista paimti valdžią į savo rankas. Po 4 mėn. ji įvykdė sukilimą, bet pralaimėjo, ir tūkstančiai sukilėlių atsідurė kalėjime be teismo.

Kiekvienas pilietis yra nemokamai mokslinamas ir gydomas, o žemesnieji valdininkai ir jaunieji ūkininkai aprūpinami gyvenamais namais nemokamai. Be to, jie gali lengvom sąlygom skolintis, todėl kas ketviršias gyventojas turi automobilį. Vyresnieji tarnautojai gali nemokamai atlikti piligriminę kelionę į Meką. Toks gyvenimo būdas gyventojus išpaikino, ir niekas nenori dirbti, todėl net 30 proc. darbo jėgos sudaro užsieniečiai.

Dariaus ir Girėno žuvimo vieta, kur šią vasarą, minint jų žygio 50 metų sukaktį, buvo didelės iškilmės. Nuotr. Ed. Karmazino

SOVIETAI TIK MELUOJA

Civilizuoto pasaulio pasibaisėjimas ir pasipiktinimas sovietų išprovokuota keleivinio lėktuvo katastrofa privertė sovietų vyriausybę prisiimti atsakomybę už šį šurpų įvykį.

Šešiom dienom praėjus nuo tragedijos, sovietai prisipažino, kad jų naikintuvai tikrai numušė didžiulį Pietų Korėjos keleivinį lėktuvą su 269 žmonėmis. Sovietai pasiteisino, kad keleivinis lėktuvas buvo jų palaikytas žvalgybinio lėktuvu. Per Maskvos radiją ir televiziją paskelbtas pareiškimas tuo klausimu, kaip atkreipia dėmesį užsienio spauda, yra pilnas netikslumų, kuriuos negalima kitaip vertinti kaip paprasčiausiu melu.

Kaip liudija japonų įregistruotas sovietinio naikintuvo piloto pasikalbėjimas prieš tragediją su savo baze, yra melagingi sovietų paskelbto pareiškimo tvirtinimai, esą Pietų Korėjos keleivinis

lėktuvas skridęs be šviesų, nekreipęs dėmesio į sovietų naikintuvų paleistus įspėjamuosius šūvius, atsisakęs paklusti įsakymui nusileisti artimiausiam sovietų aerouoste, bandęs papsukti.

Priešingai šiem tvirtinimams, iš įregistruoto pasikalbėjimo buvo patirta, kad sovietų pilotas buvo pranešęs bazei, jog keleivinis lėktuvas skrido su šviesomis, be to, kad sovietų pilotas net nebandė susisiekti radijo bangomis su keleiviniu lėktuvu ir jo visiškai neįspėjo dėl klaidingo kurso.

Pagal turimus duomenis, keleivinio lėktuvo pilotas iš viso nebuvo pastebėjęs jam gresiančio pavojaus. Amerikiečių ir kitų Vakarų kraštų politiniai sluoksniai laiko sovietų pareiškimą numušto keleivinio lėktuvo klausimu pavėluotu ir mel-

gingu, kad galėtų patenkinti sukrėstą pasaulio viešąją opinią.

Kaip pažymėjo Amerikos valstybės sekretoriaus padėjėjas Eigelburger, yra ypač neįtikėtina ir netoleruotina, kad sovietai savo prisipažinime nė žodžiu neužsiminė apie tai, kad jų išprovokuotoje nelaimėje žuvo 269 nekalti civilinio lėktuvo keleiviai.

Švedijos įstaigos paskelbė, kad Sov. S-ga išsprogdino vieną po kito penkis atominius užtaisus į šiaurę nuo Kaspijos jūros.

Prezidentas Reagan per Voice of America radiją pasakytąjį kalbą, kuri buvo paskleista visam pasaulyje, pareiškė, kad tik Sov. S-ga nerodo jokio lankstumo nusiginklavimo derybose, ir patikino Sov. S-gos gyventojus, kad JAV niekada nėra šaukėsiuos į Sov. S-gos keleivinius lėktuvus, nors jie gana dažnai pažeisdavo JAV oro erdvę.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Lietuvos propagandinių plakatų parodą rugpjūčio mėnesį nuvežė ir estams parodyti. Labai giriami plakatinkai J. Galkus, V. Kaušinis, V. Gruškaitė, B. Grabauskienė, A. Žilinskaitė, R. Cecevičius, R. Gibavičius ir kiti.

Didinami varžtai kultūrinei veiklai. Rugpjūčio pabaigoje kultūros darbuotojų profsąjunga turėjo savo plenumą, kuriame buvo svarstomas tik vienas klausimas: kultūros darbuotojo uždaviniai pagal TSRS įstatymą "Dėl darbo kolektyvų ir jų vaidmens didinimo valdant įmones, steigiant organizacijas". Į plenumą net buvo atvykęs profsąjungų "įgaliotinis" iš Maskvos.

Pradedama domėtis literatūros teorijos dalykais. Retkarčias Literatūros ir Meno laikraštys išspausdinama straipsnių apie literatūros tematiką, kompoziciją, charakterių literatūrinį ir socialinį tikrumą. Tokie straipsniai rodo, kad rašytojams pradeda rūpėti ne tik socialistinio žmogaus kūrimas, bet ir charakterio psichologinis tikrumas.

Savaitės įvykiai

Afganistano partizanai mino svaizdžiais ir sunk. kulkosvaizdžiais puolė prie Sov. S-gos sienos esantį aerodromą ir sunaikino du kovos lėktuvus, tris malūnsparnius ir šaudmenų sandėlį.

FBI sulaukė New Yorke Bulgarijos žvalgybos agentų Penyu B. Kostalinov su iš amerikiečių gautais slaptais branduoliniu dokumentais. Jis buvo Bulgarijos prekybos atstovybės patarėjo pavaduotojas, neturįs diplomatinio statuso.

Sov. S-ga savo vyriausybei branduolinio karo metu išsaugoti turi parengusi apie 2000 atskirų būstinių.

Pagal valst. departamento duomenis JAV piliečių palikimų Sov. S-goj gyvenantiems giminėms net 30 proc. tenka palikimo bylose dalyvaujantiems sovietų advokatai.

Airija paskelbė, kad neseniai iš jos ištremti du sovietų diplomatai ir vieno jų žmona bendradarbiavo su teroristine Airijos respublikos armija ir žadėjo parūpinti jai ginklų už slaptas žinias.

1951 m. priverstas atsistatinti dėl pasidavimo Trečiojo Reicho armijai Belgijos karalius Leopoldas II mirė nuo širdies atakos, turėdamas 81 m.

Australijos burlaivis Australia II burlaivių lenktynėse pirmą kartą po 132 metų paveržė iš JAV lenktynių laimėtojų skiriamą taure.

Sov. S-gos užsienių reikalų ministeris Gromyko pareiškė, kad JAV siūlymai dėl vidutinės tolinės Europos sumažinimo turi tikslą tik užblokuoti bet kokią susitarimą su Sov. S-ga.

Afganistano partizanai užpuolė Logar slėnį, į pietus nuo sostinės, sovietų autovežimį vorą ir užmušė 24 sovietų karius. Be to, buvo sunaikinti keli autovežiniai.

Izraelio nelaisvėjančių 5000 palestiniečių komitetas paragino Palestinos išlaisvinimo organizaciją paskubinti pasitarimus su Izraeliu dėl belaisvių pasikeitimo.

formos meniškumas, stilistika. Tačiau daugumas tų straipsnių yra gana paviršutiniški, seklūs turiniu ir menkos formos (pvz. Algio Kalėdos str. "Temos, motyvai ir socialinis turinys").

Palangoje visą rugpjūčio mėnesį vyko kino filmų festivalis. Buvo rodomi rusiški ir Lietuvoje gaminti filmai.

Trakuose rugsėjo mėnesį buvo suorganizuotas kino mėgėjų (saviveiklininkų) seminaras. Paskaitas skaitė filmų specialistai iš Vilniaus, Kauno ir Maskvos. Buvo rodomi ir pavyzdiniai filmai. Atrodo, kad vietinių filmų gamybą stengiamasi plėsti ir filmus naudoti sovietinei idėjinei propagandai.

Numatyta prie Kauno marių, prie to didžiulio dirbtinio ežero, įsteigti kurortą, kuris kas dieną galės priimti ir paplūdimius ir sporto aikštes iki 30 tūkstančių žmonių. Kauno įmonės kurorte pasistatysiančios savo namus, kuriuose su keliais kiekviena vasarą galės siveikinti pataisyti 12 tūkstančių darbininkų ir jų šeimų. Kurortas bus statomas ant Kauno marių kranto netoli Palemono. Kas iš tų pažadų išeis, parodys ateitis, nes Sovietų užimtuose kraštuose statybos vyksta labai

lėtai ir su dideliais trūkumais.

Dvi savaites Palangoje vyko lengvosios (estradinės) muzikos festivalis. Varžėsi ne tik Lietuvos estradininkai, bet gausu buvo svečių iš Latvijos, Estijos, net iš sovietinės Rusijos. Festivaliui vadovavo muzikas R. Žigaitis. Pirmoji premija už dainą buvo paskirta V. Canelinui. Premiją gavo ir dainos teksto autorius A. Bukontas. Taip pat už estradinių melodijų geriausią atlikimą premiją gavo solistė N. Ščiukaitė. Už geriausią dainą diskotekai premija paskirta M. Suraučiui. Jo daina "Gyvenau be laikrodžio". Teksto autorius A. Mikuta.

Sov. Sąjungoje rugpjūčio 28 paskelbta Tarybinio kino diena. Tą dieną Vilniuje baigėsi kino festivalis. Vilniaus kino teatruose visą savaitę buvo rodomos filmų premjeros, rengiami specialūs pramoginiai vakarai, kur žiūrovai turėjo progos susitikti su kino artistais. Iš įdomesnių filmų buvo parodytas R. Vabalo filmas "Skrudis per Atlantą", D. Lukšo susuktas filmas "Anglų valsas". Daugiausia filmų buvo atvežta iš Maskvos.

Kopenhagoje praėjusią vasarą buvo Sov. Sąjungos gaminių paroda. Savo gaminių į Daniją pasiuntė net 19 Kauno įmonių, tarp kitų yra ir "Drobės", "Litekso", "Inkaras" ir jau pačių okupantų naujai įkurtų fabriku gaminių. Žinome,

kad batų trūksta pačioje pavergoje Lietuvoje, bet naujausių batų modelių ir gerai padarytų batų buvo pasiūta į parodą. Labai didžiuojasi Lietuvoje gaminamu televizorium "Šileliu". Su sportine avalyne rodėsi Danijoje lietuviškasis gumos fabrikas "Inkaras".

Istorijos instituto "moksline" grupė lankėsi Biržų rajone ir rinko medžiagą rengiamai propagandinei knygai "Šiuolaikinis Aukštaitijos kaimas".

Klaipėdos Mažvydo vardo skulptūrų parkas praėjusią vasarą praturtėjo keliomis naujomis skulptūromis. Praėjusią vasarą Smiltynėje stovyklavo gausus būrys skulptorių iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kitų miestų.

Specialius filmus vaikams kuria Lietuvos kino studija. Tų filmų sumanytojas yra filminkas A. Maciulevičius. Pirmoji serija busianti "Tomuko pasaulėlis".

Netoli Vilniaus, prie Gulbinų ežero, praėjusią vasarą buvo surengta vadinamoji kūrbinio jaunimo stovykla. Tai privilegijuotos visuomeninės klasės vaikai. Jiems buvo sudarytos sąlygos rašyti, redaguoti sieninius laikraščius, klausyti paskaitų, diskutuoti literatūriniais klausimais. Stovykla truko savaitę — kupina visokių pramogų. Ne visam Lietuvos jaunimui tokios stovyklos prieinamos.

Vilniaus akademinėje dramose teatre praėjusią vasarą veikė trys aktorių grupės, kurios su parinktu repertuaru lankė Biržus ir jų apylinkės miestelius, net atskirus stambesnius kolchozus. Kita grupė su Šilelio "Klasta ir meilė" lankėsi Zarasuose, Rokiškyje, Dusetose, Ignalinoje ir jos apylinkėse. Trečioji grupė vyko į Dzūkiją. Ta pati grupė lankėsi ir Žemaitijoje, bet šios grupės repertuaras buvo pats menkiausias. Juk kam vertas A. Laurinčiuko veikaliukas "Praraja" arba A. Gelmano "Akis į akį su visais".

Pavergoje Lietuvoje į žymius smuikininkus yra išaugę Romualdas Katilius. Jo koncertai Vilniuje ruošiami kartu su mūsų operos žvaigždėmis Irena Milkevičiūte, armėnų kilmės tenoro G. Grigorianu. Neseniai šie menininkai koncertavo Minske su Gudijos Filharmonijos simfoniniu orkestru. Dirigavo J. Aleksa.

Pr.N.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Birutę Briliūtę ir apkaltino pažeidus pasų nuostatus. Briliūtė pastoviai Kybartuose negyvena, o atvažiuoja tik dirbti. Ją nugalbena į Vilkaviškio milicijos skyrių. Tardė bent kelis kartus, prašė darbo sutarties, elgėsi labai nemandagiai, koliojosi, keikėsi, kol milicijos viršininkas įsakė surašyti protokolą "už pasikešinimą į pareigūnų gyvenybę, sveikatą ir orumą" nubausti 15 parų arešto. Antrą protokolą surašė už pasų nuostatų pažeidimą. Tada dar buvo nugalbena į teismą. Ten ji išgirdo, kad visi bažnyčios tarnautojai esą veltėdžiai. Teisėjas nubaudė 20 rublių bauda. Vasario 14 B. Briliūtė pasiuntė skundą respublikos prokurorui, tačiau atsakymo negavo.

Negali tarnauti bažnyčiai

Kelmė. Vasario 4 tardymui buvo iškviesta Regina Teresūtė. Ji dirba prie Žalpių bažnyčios. Milicija atėmė iš jos darbo sutartį ir liepė rašyti pasiaiškinimą, kodėl ji dirba prie bažnyčios. Ji paaiškino, kad darbą pati pasirenka, kad kol kas dirbti prie bažnyčios neuždrausta. Čekistas vertė liudyti, kad kun. Svarinskas siuntė ją parvežti TTG Kat. Komiteto dokumentų ir šmeižiančios sovietinę visuomenę literatūros. Grasiuo, kad jai bus iškelta byla. Ispėjo, kad ji turi įsidarbinti valdiškame darbe, kitaip reikės susitikti kalėjime. Tardymas užtruko 5 val.

Iškėlė lietuvišką trispalvę

Kapčiamiestis, Lazdijų rajonas. Vasario 16-tos rytą viršum vidurinės mokyklos pastato suplevėsavo graži trispalvė vėliava. Į pamokas besirenkančių mokinių veiduos spindėjo šventiškas giedrumas ir nuostaba. Mokiniai susispietė kieme ir nuleido akių nuo vėliavos. Ji 15 minučių jiems bylojo apie praeitį kovotojų aukas, jų iš-

tikimybę ir neišreikšiamą meilę Nemuno kraštui. Ji bylojo ir apie dabarties kankinius. Tas mintis patvirtino vieno mokinio skandavimas — "Gyvuos dar gyva Lietuva!"

Atėjęs direktorius paskambino į Lazdijų miliciją ir į saugumą. Šie įsakė vėliavą skubiai nuplėsti. Tai atliko vienas mokytojas ir mokyklos ūkvedys.

Paskui Lazdijų saugumas ne vieną tardė visokiais būdais, bet nesužinojo, kas iškėlė vėliavą.

Tardomi mokiniai dar buvo Telšiuose, Eigirdziuose, Upynoje. Tardė mokinius, kam jie lanko bažnyčią, klausinėjo, kokius sako pamokslus, ar nemini kun. Svarinsko.

Vilkaviškyje tardė mokinius ir tėvus, kam jie skundėsi, kad persekiojamas jaunimas.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

daugiau kaip 50 metų Globe Parcel Service, Inc. tarnauja visuomenei siunčiant

MUITU APMOKĖTUS SIUNTINIUS

Į Lietuvą ir SSSR. Šia proga dėkojame mūsų ištikimam klientam ir linkime laimingų atostogų. Visiem užtikriname puikų patarnavimą.

Primername mūsų klientam, kad visi siuntiniai, siunčiami per GLOBE PARCEL SERVICE, INC., yra V/O Vneshposyltorg įstaitos autorizuoti ir apdrausti.

Mes turime dešimtis tūkstančių patenkintų klientų ir kviečiame visus pasinaudoti mūsų patarnavimais arba per pagrindinę įstaigą, arba per kurį nors žemiau nurodytą skyrių:

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Telefonas: (215) 925-3455

BALTIMORE, MD. 21244, 3206 Eastern Ave
CHICAGO, ILL. 60618, 2877 N. Milwaukee
CLEVELAND, OHIO 44109, 3491 West 25th Street
DETROIT, MICH. 48310, 6720 Michigan Ave.
HAMTRAMCK, MICH. 48212, 11415 Jos Campau
LOS ANGELES, CA. 90026, 2841 Sunset Blvd.
MINNEAPOLIS, MINN. 55418, 2422 Central Ave. N.E.
NEW BRITAIN, CONN. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave.
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Avenue
NEW YORK, N.Y. 10003, 75 East 7th Street
CLEVELAND (PARMA), OHIO 44134, 5432 State Road
PHILADELPHIA, PA. 19116, 10182 Bustleton Ave.
PHILADELPHIA, PA. 19123, 1013 N. Marshall St.
ROCHESTER, N.Y. 14621, 681-683 Hudson Ave.
SAN FRANCISCO, CA. 94122, 1236 Ninth Ave.
SEATTLE, WASH. 98125, 11551 8th Place N.E.
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave.
SYRACUSE, N.Y. 13204, 212 S. Wilbur Ave.
TRENTON, N.J. 08611, 703 S. Broad Street
WHEATRIDGE, CO. 80033, 4330 Quay Street
WORCHESTER, MASS. 01601, 82 Harrison Ave.

(301) 342-2374
(312) 235-0040
(216) 741-8082
(313) 894-5350
(313) 365-6350
(213) 413-0177
(612) 788-2545
(203) 224-0829
(212) 982-7864
(212) 674-3930
(216) 749-3033
(215) 969-1150
(215) 925-8878
(716) 544-2151
(415) 564-7961
(206) 363-5556
(201) 257-2113
(315) 476-6958
(609) 393-9455
(303) 422-4330
(617) 798-3347

VALDAS C. DUOBA, lietuvių advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parudovė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigą krepiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Union Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVECAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCARD
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
  - LAIVAI (CRUISES)
  - TRAUKINIAI (AMTRAK)
  - AUTOBUSAI
  - NUOMOJAMOS MAŠINOS
  - VIEŠBUČIAI
  - ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
  - GRUPINĖS KELIONĖS
- I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Paradas skautų jubiliejineje stovkykloje. Nuotr. V. Bacevičius

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Patvarus reikšmingojo jubiliejaus paminklas

Ižengę į jubiliejinį Aušros metus, esam kito reikšmingo jubiliejaus išvakarėse.

1984-ieji metai svarbūs visai lietuvių tautai — ir lietuviams laisvuose kraštuose, ir lietuviams už geležinės uždangos vargstantiems. 1984-aisiais metais sukanka 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties. Todėl nenuostabu, kad pradėta rūpestingai ruošti kuo prasmingiausiai paminėti vienintelį lietuvių tautos šventąjį, Lietuvos jaunimo globėją. Juk mūsų kilnioji istorija yra mūsų dabarties atrama ir mūsų ateities gairės.

Tos didingos dienos, kovo ketvirtosios, minėjimo dingstis Darbininkas (Nr. 9) paskelbė vedamąjį "Šv. Kazimiero šventė ir jubiliejus". Vedamojo tezę buvo įtaigavimas nepasitenkinti akimirksniais minėjimais scenoje bei susirinkimuose, bet rasti patvarių paminklų, kurie nesunyksta laiko tėkmėje. Tokiais paminklais yra meno kūriniai. Jie turi laiko ir vietos nesaistomą ryšį su visuomene, su ateinančiomis kartomis. Jei scena ir referato katedra skirti trumpalaikiam bendravimui su šventuoju, tai knyga apie jį yra paminklas, patvariai esąs visuomenėje ir gaivinas šventojo Karaliaučio atminimą pasakojimu apie jį.

Darbininko nuomone, patvariausių jubiliejinį metų paminklų tenka laikyti knygą, nes pagavus ir kartu tampriai su istorine tiesa susijęs pasakojimas nuolat atkurs skaitytojo dėmesį šv. Kazimiero atvaizdą ir jo gyvenimo filosofiją.

Kovo 4-osios dienos vedamajame Darbininke paklausė: kodėl nejudinami literatūros kūrėjai?

Juk tai būtų tikras žygis į visuomenę, supažindinant skaity-

tojus su šv. Kazimiero epocha, su jo asmeniu.

Taigi Darbininkas, norėdamas palikti lietuvių tautai pastovią jubiliejaus progą vertybę, užsimojo išleisti romaną, kuris skirtas šv. Kazimierui, jo asmenybei, jo dvasiniam pasauliui.

Rašytojas Jurgis Gliauda, aštuonių premijuotų romanų ir kita tiek kitų autorių, remdamasis kelerių metų šv. Kazimiero asmens ir epochos studijomis bei beletterio patyrimu, parašė romaną "Kovo Ketvirtąjį". Tai romanas apie šventąjį Karaliaučį, paremtas istorine tikrove. Tai pagavus skaitinys ir jėginga priemonė mūsų jaunimui, supažindinant jį su šv. Kazimiero asmenybe.

Darbininkas numato išleisti "Kovo Ketvirtąjį", kad kiekvienas lietuvis, kiekvienas Kazimieras ir Kazimiera, jubiliejiniais 1984-aisiais metais turėtų šią knygą savo knygynėlyje. Darbininkas norėtų, kad jubiliejus giliau paliestų lietuvių ir atgavintų mūsų tarpe skaidriausiąjį mūsų istorijos asmenį. Norim prikelti jį gyventi mūsų tarpe. Teskaito, tedovanoja lietuvis lietuviui šią knygą.

Darbininkas neturi specialių fondų knygom leisti, bet giliai tiki, kad mūsų visuomenėje yra daug gerų darbų rėmėjų, kuriems niekada nepritrūko skausaus lietuviško entuziazmo ir lėšų. Todėl romano leidimo išvakarėse skelbiamas vėjus "Kovo Ketvirtąjį" išleisti. Kilniam žygiui ieškom kilnių geradarių, mecenatų, rėmėjų. Stambesniųjų mecenatų (100-500 dol.) atvaizdai buvo išspausdinti Darbininke ir knygoje, kad visuomenė susipažintų su tais tautiečiais, kurie stato patvarių paminklų šventajam Karaliaučiu

New Yorke leidžiamas rusų dienraštis — Novoje Russkoye Slovo birželio 5 išspausdino gražų straipsnį apie Čiurlionio seseris. Apie Lietuvą rašo šiltai ir nuoširdžiai. Autorius Michail Jupp — Taranov. Atrodo, kad autorius yra naujas imigrantas, neseniai atvykęs iš Rusijos.

Straipsnį iš rusų kalbos sustraikdama išvertė Danutė Gudavičiūtė.

-o-

Kaip jis rašo, 1978 važiuo į Vilnių, kur jį pakvietė sutikti Naujųjų Metų. Pakvietė bičiulis lietuvis, taip pat kolekcionierius.

Juppas važiuo iš Leningrado į Vilnių. Pro langus matėsi šlamantieji miškai ir kloniai žavingos ir pasakiškos Lietuvos, tos gintarinės Lietuvos. Jis savo mintyse citavo Jurgio Baltrušaičio eilėraščius.

Lietuvos kolekcionierius pažadėjo Juppą supažindinti su Čiurlionio seserim. Ta proga vienas rusas, jo bičiulis, irgi kolekcionierius, prašė, kad jam padėtų nustatyti neseniai rasto Čiurlionio paveikslo autentiškumą.

Leningradas — žavingas miestas. Tai St. Petersburgo įpėdinis, kur yra daug antikvarinių dalykų, labai patrauklių mėgėjams ir kolekcionieriams. Senovės

jo jubiliejaus progą. Kas skubomis remia, tas remia dvigubai.

Prieš mūsų akis yra realus siekis, kilnus tikslas ir gili pagarba mūsų tautos istorijai.

"Kovo Ketvirtosios" romanui išleisti vėjus vėliava iškelta! Paremkit, padėkit — šventasis Karaliaučis tebegyvas mūsų tarpe!

Gardinas 16 amžiuje. Gardine 1484 kovo 4 mirė šv. Kazimieras. Palaidoti buvo nuvežtas į Vilnių. Kitais metais švenčiama 500 sukaktis nuo jo mirties.

ČIURLIONIO SESERYS

liekanos, buvusios bajorijos pėdsakai, vilioja ne tik konservatorius, bet ir šiaip sau žmones.

Paveikslas, apie kurį kalbu, labai priminė Čiurlionio tapybinį stilių ir neturėjo dailininko parašo.

Po Naujųjų Metų sutikimo mano draugas lietuvis pažadėjo mane supažindinti su viena Čiurlionio seserim, gyvenančia Vilniuje. Tai buvo Jadvyga Čiurlionytė. Ji pažūrėjusi į paveikslą, pasakė:

— Labai panašu į Kastuką, bet aš muzikė ir tvarkau savo brolio muzikinį palikimą. Bet mano sesuo — Valerija Čiurlionytė-Karušienė yra meno galerijos vadovė. Ji tamstai tiksliai nustatys šio paveikslo autentiškumą. Aš tuojau parašysiu raštelį, o jūs tuoj važiuokite į Kauną, kur Valerija vadovauja Čiurlionio galerijai.

— Atleiskite, jūs ištarėt Kastuko vardą. Tai taip jį vadino namiškaiai?

— Taip, taip, — atsakė Jadvyga Čiurlionytė.

Ji paklausė mano pavardės. Pasakiau, kad dirbau viename Leningrado muziejuje ir labai domiuosi Čiurlionio kūryba.

— Pasakykite, ar skaitėte mano atsiminimų knygą. Man sakė, kad tą knygą nusipirkti labai sunku.

Ji buvo išleista Vagos leidyklos 1975 metais Vilniuje. Šiuo metu yra didelis susidomėjimas Čiurlioniu, tad 75,000 tiražas seniai išsemtas.

— O taip, taip, — atsakė Jadvyga ir susimąstė.

Aš pasinaudojau ta pertraukėle ir apžiūrėjau kambarį. Mane nustebino baldų kuklumas, sakyčiau, skurdas. Prie sienos stovėjo nedidelis rašomasis stalas, užgriozdintas knygom, žurnalais, gaidom bei laiškais. Pagal pašto ženklus galėjau spręsti, kad tai laišakai iš užsienio. Viršum rašomojo stalo kabėjo mažas Čiurlionio paveikslas. Greta stovėjo pianinas. Dvi likusios sienos buvo apraustos knygom.

Jadvyga Čiurlionytė gyvena naujame name, kur visa buvo nauja, net baldai, indai bei užuolaidos.

— Taip, taip, mes dabar naujoviškai gyvename. Aš neseniai persikėliau į šį naujos statybos namą.

Mudu išgėrėm kavos, o paskui atsiveikinau su Jadvyga. Ji man davė raščiuką, kur jos raidės buvo nelygios, sokinėjantios.

Svečio sieloje buvo ir džiaugsmo ir skausmo. Jam prisiminė Jurgio Baltrušaičio eilėraštis apie lauko gėlytę. Buvo jam skaudu, kad Jadvyga, ta nuostabi moteris, turi gyventi jos siejai priešingam pasaulyje. Ją gaivina tik atsiminimai, muzika ir knygos.

Kitą dieną atsiradau Kaune. Valerija Čiurlionytė-Karušienė yra vispusiškai talentinga moteris. Jaunystėje daug studijavo, pradžioje mokėsi Vilniuje, o paskui Petrapilio pedagoginiuose kursuose. 1915 turėjo evakuotis į Maskvą, kur lankė meno studijas — akademiją bei universitetą. 20-tųjų metų pradžio-

je mokėsi Berlyne, kur lankė Orliko meno studiją, taip pat Čiuriche lankė universitetą — meno istorijos fakultetą. Valerija labai plačiai susirašinėja su viso pasaulio muziejų darbuotojais bei žinovais. Jos žinių bagažas buvo toks apstus, kad draugai ją vadino vaikščiojančia enciklopedija. Valerijai pakakdavo užmesti akį į kokį paveikslą ir tuoj nustatydavo jo autentiškumą.

— Aš jai parodžiau neva Čiurlionio paveikslą. Ji tuoj pareiškė:

— Ne, ne, jaunuoli, tai ne Čiurlionis. Pažiūrėkite, kaip čia pritepliota. Čia pastelė, aliejiniai dažai, ir viskas padengta laku. Ne, ne. Kastukas labai retai vartojė mišrią techniką. Verčiau eikime pasivaikščioti po Čiurlionio galeriją. Jūs gi pirmą kartą mūsų šalyje.

Čiurlionio muziejus yra aikštėje netoli didelio bokšto, kur kabo varpai ir kur skambina gražiai varpų muziką. Muziejuje paveikslai sukabinti pagal žmogaus ūgį. Čia pajunti sintezę tarp muzikos ir tapybos.

Aš stengiausi apžiūrėti kiekvieną paveikslą. Buvau sužavėtas Čiurlioniu. Jaučiausi kaip sapnų karalystėje. Valerija Karužienė pasakojo apie savo brolių.

— Mano brolis mėgo viską žinoti. Jis puikiai nusimanė muzikoję ir tapyboje, o taip pat literatūroje, matematikoje, paleontologijoje, sociologijoje, mineralogijoje, etikoje ir gerai pažino senovės mitologiją. Mintinai žinojo karalių valdymo datas, net ir Kinijos imperatorių.

Čiurlionis puikiai žinojo geologinius periodus bei žemės plutos sudėtį. Jis išmoko tokias senovines kalbas, kaip antai chaldėjų, babiloniečių, finikiečių, sanskrito, hebrajų. Jo mėgiausiai rašytojai buvo Poe, Ibšenas, Mickevičius, Dostojevskis, Norwid, Flamarion, Tagore bei Slovakcis. Jo neimponavo to laikotarpio labai populiarūs Pšibiševskio proza.

— Mano brolių žavėjo mokslai, kaip psichologija, astronomija, kosmologija. Artimiausia jo sielai buvo senovės indų bei vokiečių filosofija, kuri padėjo susiformuoti jo pasaulėžiūrai.

— Mano brolis buvo tvirtų principų bei garbingų idealų sekėjas. Jis negalėjo pakęsti demagogijos ir savanaudiškumo. Jis visas savo žinias ir idėjas išreiškė tapyboje ir muzikoje.

(nukelta į 4 psl.)

10

BARBORA. "O kaip tik žmogų sutinku, beveizint raišti užninku". Juk tiek metų... tiek metų... dovanok Dieve dangų — pačiam vyskupėliui Valančauskiui raštus nešiojau... tai likit sveiki...

RUSTEIKA. Keliauk, Barboryt, laimingai. RUSTEIKIENĖ. Neįkišk kur kuodą, mel-džiamoji.

ROŽĖ. Sudievu, tetulaite... JURGIS. Aš tamstą palydėsiu... per slenkščius... (Išeina).

XIV SCENA

RUSTEIKA. Žinai ką, mama, neškim mudu tą ryšulį... geriau, kad troboje nieko nebūtų.

RUSTEIKIENĖ. Pas Vaidevutį — visų geroji... ROŽĖ. (Palikus viena liūdna rymoja, įeina Jurgis).

XV SCENA

JURGIS. Ką gi, Rože, kaip žemes pardavus. ROŽĖ. Oi, Jurgeli, mieliausias... sukas man galva, nebežinau aš ką daryt. Viešpatie, kaip bijau, kai jūs išeinat... o dabar, kai sužinojau...

JURGIS. Ką sužinojai? ROŽĖ. (Stojasi). Už mūsų tėvelį... žandarams pažadėta trys šimtai rublių dovanų, jeigu nutvers knygas benešant.

JURGIS. Ar tikrai žinai? ROŽĖ. Man Albinas pasakė... jis vargais negalais tą paslaptį iš to savo pažįstamo žandaro išgavęs... ir atbėgo perspėti, kad tėvelis saugotųs.

JURGIS. Tai jis labai gerai padarė. ROŽĖ. Mat, ir tu sakai, kad jis geras, ir man taip rodos. Žiūrėk, kaip rūpinasi, kaip koks giminė... Jis galėtų daug padėti...

JURGIS. Gerai būtų turėt tokį žmogų, kurs vis pasakytų, ką žandarai veikia...

ROŽĖ. Žinoma... aš tėveliui ir pasakiau, o tėvelis, tarytum, dar labiau ant jo supyko, sako, nežinomas, iš kažin kokio pasviečio atkeliavęs, ko jis čia, girdi, rūpinas...

JURGIS. Rūpinas tai jis, tur būt, daugiau dėl tavęs, kaip dėl mūsų.

ROŽĖ. Ir tau taip rodos?!

JURGIS. O kas jis toks, tai, žinoma, reikės pasiteirauti...

ROŽĖ. Mano Jurgeli, broliuželi, tu pasiteirausi... nors man rodos, kad jis labai geras... aš žinau — geras. (Įeina Rusteika ir Rusteikienė).

XVI SCENA

RUSTEIKIENĖ. Gi va kuris jau laikas... nebevakaruosim mes šiandieną — eikit vaikai į savo svirmelį.

ROŽĖ. Labanaktis... JURGIS. Tai knarksim... Labanaktis. RUSTEIKIENĖ. Miegokit skaniai.

RUSTEIKA. Labanaktis. (Rožė ir Jurgis išeina).

XVII SCENA

RUSTEIKA. (Sėdasi pas krosnį, ima dro-

žiamą darbėlį, susimąsto).

RUSTEIKIENĖ. Ką tu čia dabar misliji? RUSTEIKA. Rūpi labai, Morte! Darbo daugybė, vaikas dar nepratęs, o aš vis senyn.

RUSTEIKIENĖ. Sunkus tavo amželis, įkyri našta, gulk, seni... bent pasilsėsi.

RUSTEIKA. Kad užmigčiau — neužmigsiu. Tu eik ilsėtis, prisirūpinai, prisibarei, ir tau ne jaunatvė.

RUSTEIKIENĖ. Kaip aš nesibarsiu, kad man judviejų gaila ir baugu.

RUSTEIKA. Ką padaryt, ką padaryt, kad kitaip negali.

RUSTEIKIENĖ. O tai dalelė! Vargšas tu mano, nors nerymok ilgai, galvai nesveika.

RUSTEIKA. Padirbėsiu, kol snaudulys atslinks.

RUSTEIKIENĖ. Kad nors užmigus neprikeltų, kad nors vidurnakty neįsibraižytų.

(Klaupiasi prie lovos, meldžiasi).

UŽDANGA

III VEIKSMAS

Miškas. Vidury didelis akmuo, Vaidevučiu vadinamas, ir keli kelmai prie jo. Iš dešinės — tvoros kampas — lentų lipynė ir Rusteikų darž. Rusteika, Rusteikienė ir Rožė grįžta iš bažnyčios maldaknygėmis nešini.

I SCENA

RUSTEIKA. Eikit judvi namo, aš tik nueisiu lig rūsiu už kapinių, reikia man žvilgtelt, ar jis jau tuščias. Sugrįžęs užkasiu ir tuoj su Jurgiu išeinam. (Atsitolino truputį). Klausykit, dabar atsargiau negu kitados... Šiuokštu nė žodžio svetimam žmogui... O to dziegarmeistros — to Stinkio — nesikvieskit meldžiamos-

sios, kad jo koja mano aslos nemindžiotų.

ROŽĖ. Tėveli, ar tamsta ką blogo apie jį sužinojai?

RUSTEIKA. Tai ir bloga, kad nedaug tesužinojau. Nieks nieko tikro nežino, o kiekvienas kitaip sako... Vieni sako iš Kijavo esąs, kiti iš Rygos, kitur prasitaręs apie Sibiriją. Čia matė su žandaru geriant.

RUSTEIKIENĖ. Jis mums motinos laišką rodė... iš Rygos, ten namus turi...

RUSTEIKA. Buvai... matei?

RUSTEIKIENĖ. Ir nebuvaus, ir nemačiau, bet sako... ten parduosią — čia pirksią.

ROŽĖ. Pono Tolučio su visu sodu.

RUSTEIKA. O tu perdaug nesirūpink, kas kur pirks ir kur parduos. Matau, jau čia per didelė bičiulystė — radęs progos duris jam parodysi ir bus baigta. (Nueina į miško gilumą).

II SCENA

RUSTEIKIENĖ. Še tai tau — ar girdėjai, ką tėvas sakė?

ROŽĖ. Kur negirdėsi... Ką dabar darysiu? Mane šventoriuje pasitiko Albinas ir pasakė netrukus ateisias... kažką svarbaus turis pasakyti.

RUSTEIKIENĖ. Svarbaus... gal jau jo motina atvažiuo... gal... pirštis nori?

ROŽĖ. Kiekvieną kartą jis man peršas, čia bus jau kas kito... jis tą žandarą Štolcą pažįsta... gal bus ką išgirdęs... ir nori mūsų susisus perspėti...

RUSTEIKIENĖ. O tėvas jį iš namų varyt... ai — ai — ai, Dieve mieliausias, jeigu jis tikrai Tolučio namus pirks ir tave ims, tai tau laimė... laimė... laimė...

ROŽĖ. Pirkti žinoma, pirks, juk skaitėm motinos laiška, tik kad tėvelis ne į tą pusę.

(Bus daugiau)

NAUJIEJI ŽURNALAI

ALFONSAS NAKAS

Birželio - liepos ATEITIS

Viršelyje — vyro portretas. Prazilę, išretę plaukai, primerktos akys. Raukšlės kaktoje ir apie akis. Bet lūpos praverintos šiltai, giedrai šypsenai. Tamsus drabužis dengia kaklą. Drabužio iškirptė — kunigo "uniforminis" ženklas — "koloratė" kontūras. Tai šių metų kovo 24 mirusiojo kun. prof. Stasio Ylos galva. Iš 40 šio ATEITIES numerio puslapių kun. St. Ylai paskirti 26 pirmieji, o užuominų apie jį pabarstyta ir kituose.

Pačiam pirmajam puslapy skelbiamas velionio testamentas priedas, surašytas 1980.VI.5. Ten jis nurodo, kaip turėtų būti paskirstytas jo turtas, kur pagedauja būti palaidotas, kokios turi būti laidotuvės. Skaitome: "Karstas tebūna paprastas, kaip buvo mano tėvų ir artimųjų. Laidotuvės su paprastomis mišiom, be pamokslų ir iškilmų. Kapas be paminklo, nebent koks medinis liet. kryžiastulpis."

Ir toliau: "Patyręs daug gero iš brolių tautiečių, įvairių pažintų bei linkmių, noriu išsinešti naujon būtin gily dėkingumą, o tiems, su kuriais turėjau visuomeninių kontroversijų, nuoširdų atsiprašymą."

Graudu ir didinga. Komentarių nereikia, nebent priminti, kad velionio valios bičiuliai nepaisė, kaip nepaisomi nė vieno mirusiojo pageidavimai. Kuo berizikuojama? Neatsikels, neprotestuos...

Šį numerį redagavęs kun. dr. Kęstutis Trimakas (ATEITIES vyr. redaktorius, bet kai kurių numerių suredagavimą atiduodąs savo bendradarbiams) pusės puslapio įvadu skelbia, kad šis numeris skiriamas su velionio pomirtiniam dialogui, ir tas "dialogas" (iš tikrųjų — laidotuvių dalyvių bei akademijų prelegentų kalbos ir velionio raštų bei pamokslų ištraukos) nusitęsia per du tužinus puslapių. Tik velionio mintims duotas atskiras pavadinimas — "Iš a.a. kun. Stasio Ylos idėjinio palikimo".

Štai kalbėtojai.

Buv. Ateitininkų federacijos vadas dr. Petras Kisielius atsiveikinimo vakare Chicagoje kovo 25 iškelia velionio nuopelnus jaunimo auklėjime. Danutė Eidukienė, ten pat, šviesiausiomis spalvomis piešia velionį kaip skautininką, skautų kapeiloną ir užbaigia jo giesmės posmais. PLB vicepirm. Vaclovas Kleiza primena velionio nuopelnus Bendruomenei. Kun. dr. Juozas Prunskis liūdi kunigų seminarijos bendrąsias ir dienraščio XX AMŽIAUS kolektyvo vardu. LRD narių ir visų plunksnos bičiulių vardu Kazys Bradūnas velionį pastato šalia Mažvydo, Daukšos, Done-

laičio, Valančiaus, Baranausko, Maironio, Vaižganto, Putino, Kuraičio, Totoraičio bei Stakausko ir perskaito širdį geliančią eilėraščių (tarp kitko, į K. Bradūno eilėraščių įpinti kai kurių velionio raštų-monografijų vardai: "Matulaitis", "Čiurlionis", "Šiluva", "Vardai ir veidai"; niekur kitur šiame numery velionio veikalai nebeminimi, ką bekalbėt apie jų aptarimą). Atkų jaunimo vardu Rasa Soliūnaitė tikina, kad velionio nuopelnų jaunimas neužmirš. Prel. Vytautas Balčiūnas gailstauja, kodėl taip anksti Viešpats velionį pasišaukė, kai jis dar buvo čia taip reikalingas. Dabartinis Atkų federacijos vadas Juozas B. Laučka atskleidžia dalį pokalbio su velioniu 2 savaitės prieš mirtį ir iškelia kai kuriuos jo nuopelnus. Du pastarieji kalba ne Chicagoje, o laidojant, Putname. Toliau teikiama išgesnė Juozo Kraliaus kalbos ištrauka velionio pagerbimo akademijoje Toronte, kurioje tarp kitko prisimenami velionio su rašytoju pokalbiai apie mirtį, kurios velionis visai nebijojęs, giliai tikėdamas, kad Anapus bus geriau... Toronte prabyla ir dr. Ona Gustainienė, tikindama, kad velionio darbai jaunimo tarpe išliks visiems laikams. Pagaliau laiškų iš Australijos atsiliepia buvęs velionio kazemato ar kameros draugas Stutthofe, šalia savo gražių žodžių paskelbdamas ir velionio keturių ketureilių posmelių eilėraščių apie kaceto krematoriumo kamina.

St. Ylos "idėjinio palikimo" puslapiuose teikiama velionio raštų ištraukos: apie meilę, apie klaidingų idealų pavojus laisvės siekiant, apie sutuoktinių pareigas, apie atkų pareigas tėvynei, apie tikėjimą į Kristų, apie atkų misiją, atskirai tą misiją sėjant su Čiurlionio vizija bei vakarietiška kultūra, apie atkų pareigas sumaterialėjusiam pasauly, apie kokybės, ne skaičių svarbą. Išsiai spausdinamas velionio pamokslas į suvažiavimą atvykusiems buv. politkalinams mišiu metu kovo 12, tad tik 12 dienų prieš mirtį. Didelio dėmesio verta velionio laiško, rašyto Kęst. Trimakui, citata, liečianti "Moteris ir Kristus" leidinį. Net ir be K. Trimako paaiškinimo būtų galvojančioms aišku, kad tokio kalibro jaunimo auklėtojo, kokiu buvo Stasys Yla. G. Remeikytės eilėraščių negalėjo papiktinti, nes vesdamas kursas Dainavoje jis visada gyvai juto "jaunesnės generacijos didesnę brandumą."

Žurnalo centriniuose puslapiuose įdėti 6 velionio eilėraščiai, deja, įspūdžio nedaro, bet per juos galime pajusti St. Ylos universalumą. Daug gerų net kelių fotografijų (jų pavardžių taupydamos vietą neskelbsiu) nuotraukų, gražiai J. Kuprio išdėstytų.

ČIURLIONIO SESERYS

(atkelta iš 3 psl.)

Muzika ir tapyba jam buvo sintezė.

Kaip galėjo viename asmenyje tiek daug sutilti? Čiurlionis yra pasaulinė mūsų civilizacijos mįslė. Čiurlionis dar nėra išstudijuotas kaip reikiant, nors pastaruoju metu ir studijuojama jo tapyba ir muzika.

— Ar jūsų brolis rašė eilėraščių?

— Jūs žinote, jis visada buvo užsidaręs. Kai aš buvau maža mergaitė, atsimenu, kad jo kambary radau kažkokius eilėraščių. Pradėjau juos skaityti. Pasirodė, kad tai buvo Kastuko eilėraščiai. Į kambarį įėjo brolis ir pamatė, kad aš skaitau. Jis manęs nebarė, tik susiraukęs pasakė:

— Kai paaugsi, aš pats tau paskaitysiu ir paaiškinsiu, ką parašiau. O dabar per anksti tau skaityti.

Kaip žinote, mūsų gausioje šeimoje Kastukas buvo vyriausias. Lietuvių šeimose yra tra-

dicija, kad vyresnieji broliai bei seserys privalo globoti jaunesnius. Kai manyje pradėjo reikštis talentai, Kastukas patarė tėvams, kad man duotų meninį išsilavinimą. Taip, taip, ką turiu ir ką myliu, paveldėjau iš brolio. Jis buvo mano pirmuoju mokytoju ir draugu. Jis man įkvėpė meilę tapybai, literatūrai ir muzikai. Mano dukte Danutė Baltkienė tapo įžymia poete. Aš matau mūsų giminės paveldėtus meninius polinkus. Mano brolis Kostantas yra kelrodis mūsų gyvenimo kelyje.

Lietuva ir Čiurlionis nuo to laiko man yra tapatybė, tas pats skausmas bei džiaugsmas.

Autorius savo straipsnį baigia šiais žodžiais:

"Brangios ir mielos Čiurlionio seserys, kurios globoja ir saugo neįkainuojamą brolio palikimą, aš jom lenkiuos iš visos širdies. Aš žinau, jum sunku priprasti prie naujos tvarkos, kuri yra prievarta pristata žavingai gintrainei Lietuvai!"

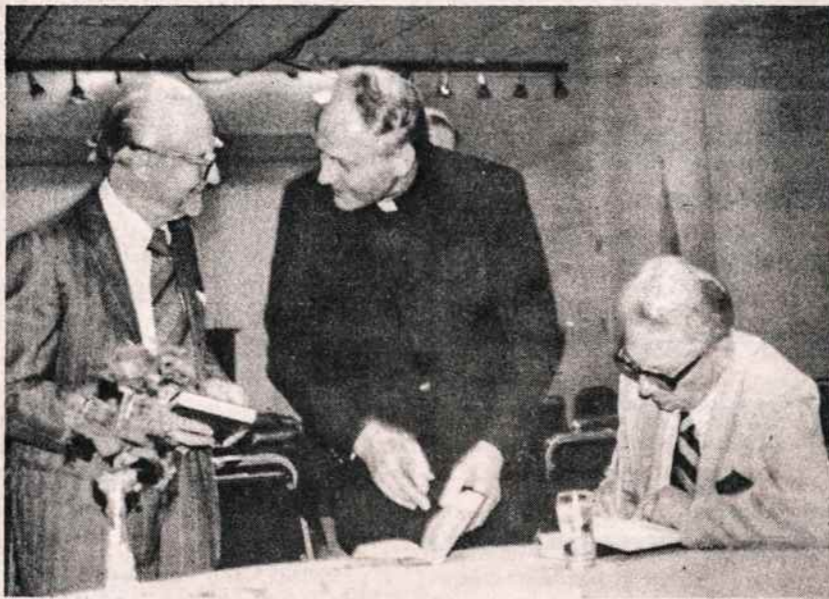
St. Ylą tikrai įspūdingai pagerbus, spausdinamas ilgokas K. Trimako reportažas iš kelionės po Australiją, kur jis vedė rekolekcijas, gaivino-organizavo ateitininkus, kalbėjo psichologinėmis temomis. Daugelis jau buvome skaitę dar išsamesnius šios kelionės reportažus laikraščiuose. Šiek tiek vietos likę ir ateitininkų veiklos aprašymams.

ATEITIES neprenumeruojantieji kun. Stasio Ylos gerbėjai turėtų šio numerio paprašyti, parašę administratoriui Juozui Polikaičiui šiuo adresu: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. Spėju, kad 3-4 dol. čekis padengtų ir persiuntimo išlaidas.

VYTĖS NEMUNĖLIO POEZIJOS RINKTINĖ IŠEIVIJOS MAŽIESIEM

Jaunos lietuviškos šeimos skundžiasi, kad labai maža tėra gerų skaitinių mokyklinio amžiaus vaikams. Lituanistinėse mokyklose vaikai išmokomi gerai lietuviškai skaityti; bet kas iš to? Negi jie tuoj ir skaitys romanus? Jų lektūra — vos kelios geros knygtutės, o gal keiolika (pridedus ne "raudonas" iš Vilniaus); skaitantieji greit jas perskaito ir daugiau nebėra.

Kaip muzikos talentų turintiems: jei nuolat neskambinsi pianinu, pirštai atgrubs, užsimirši. Taip ir gimtąją kalbą mokantiems: jei neskaitys, užsimirš, pradings susidomėjimas lietuvių kalbos grožiu. Kuris neskaitys knygelių mažiesiems, tas vargiai ar besidomės lietuvių literatūra ir suaugęs

Rašytojas Bronys Raila autografuoja savo knygą "Kitokios Lietuvos ilgesys". Šalia kun. G. Kijauskas, SJ, ir rašytojas V. Kavalūnas. Nuotr. V. Bacevičius

Tai suprasdami, Californijos Ateitininkai sendraugiai, pirminko Jono Motiejūno iniciatyva ir pastangomis leidžia Vytės Nemunėlio (Bernardo Brazdžionio) eilėraščių vaikams rinktinę. Iš kelių ankstyvesnių rinkinių geriausius eilėraščius atrinko pats autorius, jaunų motinų ir pedagogų specialios komisijos patariamais.

Vytės Nemunėlio rinkinei lėšas renka Los Angeles Ateitininkai sendraugiai, kviesdami visą išeivijos visuomenę tam reikalui aukoti, kiek kas gali, ar bent iš anksto knygą užsiprenumeruoti. Tuoj dabar užsiskaitant, knyga kaštuoja tik 5 dol.; knygos iš spaudos išėjus, kaina bus žymiai didesnė.

PRAŠYMAS VISOMS LIETUVIŲ PARAPIJOMS IR VIENUOLIAMS

Ryšium su šv. Kazimiero jubiliejiniais metais yra rengiamas platesnio masto leidinys — Šv. Kazimieras liaudies mene, lietuvių dailininkų kūryboje, lietuvių bažnyčiose. Leidinį buvo pradėjęs rengti kun. St. Yla, bet jis greit mirė. Dabar jubiliejinis komitetas pakvietė mane tokį leidinį suorganizuoti ir suredaguoti.

Todėl ir kreipiuos į visas lietuvių parapijas bei vienuolijas įsijungti į šį leidinį. Juk daugely lietuvių bažnyčių yra šv. Kazimiero paveikslai, statulos, vitražai, altoriai šventojo

garbei. Visa tai gali praturtinti šį leidinį. Padarykite nuotraukas ir pridėkite reikiamus aprašymus, nurodant autorių, medžiagą, dydį, datą, kur dabar tas darbas yra.

Nuotraukos turi būti kiek galint geresnės, ryškesnės, su geru apšvietimu, kad gerai reprezentuotų lietuvių parapijas bei vienuolijas.

Siųsti šiuo adresu: Paulius Jurkus, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Iš anksto dėkoju už kooperavimą.

Paulius Jurkus,
leidinio redaktorius

Pinigus (nuo mokesčių nurašomus) siųsti, čekį išrašant vardu "Ateitis", A-kų sendraugių izdininko adresu: Pranas Grušas, 5559 Modena Pl., Agoura, California 91301.

Jau dalis lėšų surinkta, stinga dar 2-3 tūkstančių dolerių. Jeigu tėvai ir seneliai skubiai atsilieptų su didesne auka ar prenumerata, išeivijos lietuvių vaikai sulauktų Vytės Nemunėlio poezijos knygos gal net šiom Kalėdom.

Ar nebūtų mūsų jauniausiam jaunimui šventėm puiki dovana?
A.R.

HARTFORD, CONN.

Žurnalisto Bronio Railos knygos "Raibos agavos" sutikimas įvyks spalio 9, ši sekmadienį, po 9 val. pamaldų Švč. Trehybės bažnyčioje salėje. Knyga aptars rašytojas Leonas Lėtas.

LMK Federacijos Hartfordo klubas maloniai kviečia Hartfordo ir apylinkės lietuvius atsilankyti.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės didelė dalis archyvo, dar iš St. Barzduko, J. Bičiūno ir senesnių laikų, perduota saugoti Pasaulio lietuvių archyvu. PLB archyvo dokumentai buvo sutvarkyti labai pavyzdgingai.

— Kun. dr. A. Savickas, iki šiol dirbęs Europos lietuvių vyskupo A. Deksnio žinyboje, nuvyko į Australiją. Jis apsisistojęs Adelaidės Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje ir talkina sergančiam kun. Albinui Spurgiu.

— Vokietijos LB tarybos rinkimai bus vykdomi lapkričio 15.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL. — 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	312 227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	216 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315 866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	302 478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York, 3, N.Y. — 78 Second Avenue	302 478-2871
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602 942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301 589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

Marija Aukštaitė — LYRIKA. 1983. Išleido A.F. Navikevičius. Viršelį piešė dail. A.J. Navikevičius. Surinko Type Master Graphics Toronto. Spausdino Litho-Art Ltd. Toronto. 204 psl. Kaina 8 dol.

Knygoj yra šie skyriai: Vakaro tylos idilijoj. Su lyra mažam kambarėly, Ganaraska, Po žaliais ažuolais mūzų arfoms dūžgiant, Siela — sieloms, Su lyra kalnuose, Poeto laureato Nado ir Julijos Rastenijų garbei ir amžinam atminimui.

Skyrių, taip pat ir atskirų eilėraščių bei poezijos prozų pavadinimai liudija autorę dainuojant gėrį ir grožį, liudija jos kilnius jausmus, liudija jos meilę lyrikai, kuriai lieka ištikima, nors ir smarkiai klumpanti savo posmuose.

Tos pačios autorės kitos knygos: Rožių vasara (eilėraščių rinktinė), Išeivės keliu (apysaka), Išeivė (kelionių aprašymai), Ant marių krašto (romanas), Nubangavę kūdikystės dienos (autobiografija).

Leonas Lėtas — TRAKAS. Eilėraščiai. 1981. Išleido Žvilgsniai. 1982 (?). 126 psl.

Autorius, atrodė, galėtų sukurti ir gerą eilėraščių. Bet nesukuria. Paskaitai pirmąjį, dar vieną, du, gal ir penkis, ir jau žinai, kad reikia kantrybės jiems skaityti, ypač dar ir dėl to, kad rinkiny jų yra daug — net 111 Atrodo, kad autorius nėra pretenzingas, bet sąmoningai stengiasi būti nesuprantamas, neišreiškias savęs taikliais žodžiais.

Rinkiny nepakankamai stengiasi išvengti rašybos klaidų.

Jokio eilėraščio čia necituojam, nes rinkinio metrikioj pasakytą: "Visos teisės pasilaikomos".

LIANŲ LIEPSNA. Naujosios Brazilijos poezijos antologija. Sudarė ir išvertė Povilas Gaučys. Viršelis V.O. Virkau. Išleido Rūta. Spaudė M. Morkūno spaustu- vė Chicagoje.

Pateikęs lietuviui skaitytojui nemaža vertimų iš ispanų kalbos, Povilas Gaučys tais vertimais yra praturtinęs mūsų grozinę literatūrą. Šia proga tenka prisiminti jo sudarytą ir išverstą didžiulę ispanų Amerikos naujosios poezijos antologiją "Atogrąžų saulė", išleistą 1981. O dabar štai turim iš portugalų kalbos jo verstą naujosios brazilų poezijos antologiją "Lianų liepsna" (liana — šiltųjų kraštų vijoklinis augalas).

"Pirmąsyk prabylant apie brazilų poeziją", rašo antologijos sudarytojas, "pravartu atkreipti dėmesį į brazilų etninę sudėtį, kuri apsprendžia žmogaus išvidinį gyvenimą, kuriantį poeziją. Iš visų Lotynų Amerikos tautų brazilas mažiausiai europietis savo krauju, kuriame lydosi didelė dalis indėnų, negrų bei mulatų. (...) Taip pat brazilas skiriasi ir nuo kitų Lotynų Amerikos tautų, gyvenančių La Platos srityje, nes šiose beveik visiškai nėra neeuropinio kraujo, ir nuo tų, gyvenančių plokštikalniuose bei Ramiojo vandenyno ir Karibų jūros pakraščiuose, nes šiose didesne dalimi etniniai elementai dar tebėra nesusilieję. (...) Brazilijoje vyksta harmoningas visų rasių sugyvenimas, paveldėtas iš Portugalijos."

Todėl: "Brazilų poezijos veidui turi labai didelės reikšmės mūsų iškeltas rasių susilieėjimas, nes jis lyryne kūrybai teikia nepaprastą tonų turtingumą ir jai įspaudžia miglotą, bet visur jaučiamą, išvidinio egzotiškumo virpėjimą, kuris aukštai pakelia jos meninę bei žmogišką reikšmę."

Antologija apima 33 poetus ir daugiau kaip 200 jų eilėraščių.

Lietuviška knyga laukia visų mūsų paramos!

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA

„Aušros“ 100 metų sukakties minėjimas Kultūros Židinyje

„Aušros“ pirmojo lietuvių tautinio laikraščio, 100 metų sukaktis paminėta su deramu rimtumu ir iškilmingumu. Minėjimą rengė specialus komitetas, sudarytas iš įvairių organizacijų atstovų. Komitetui pirmininkavo Aleksandras Vakselis. Minėjimas buvo gerai suplanuotas ir parengtas. Jis įvyko rugsėjo 18, sekmadienį, Kultūros Židinyje.

Kai Aušra sušvinta

Minėjimas pradėtas 3 v. popiet. Atitraukus uždangą, scenoje buvo prieblanda. Per garsiakalbį girdėjosi muzika — Op, op, kas ten, Nemunėli, ir Tūkiai tykiai Nemunėlis teka. Šios su Aušra surištos muzikos fone per garsiakalbį buvo aiškina, kas buvo 19 amžiaus Lietuva, kaip sunki baudžiava spaudė tautą, kaip okupantas norėjo surusinti, kaip buvo uždrausta spauda. Ir toje tamsiausioje naktyje sušvinta „Aušra“. Ją įžiebė iš lietuviško kaimo išaugę lietuviai inteligentai.

Uždegamos žvakės Aušros garbei

Scenoje pradėjo švisti. Įėjo dvi mergaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Jos buvo dvi sesutės — Nina ir Laima Jankauskaitės. Jos sustojo gilumoje ties simboline minėjimo dekoracija ir Aušros garbei uždegė trijų spalvų — geltoną, žalią ir

raudoną žvakes. Tada jos padeklamavo ištraukas iš Maironio Jaunimo giesmės — Aušra naujos gadyvės teka ir Į darbą, broliai, vyrs į vyrą...

Pagerbiami aušrininkai

Nutilus muzikai, scenoje pasirodė komiteto pirmininkas Aleksandras Vakselis, kuris ir vadovavo visam minėjimui. Į sceną įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos.

Scenos priekyje buvo sustatyta 10 žvakių, kurios simbolizavo Aušros 100 metų sukaktį. Uždegant žvakes, grįžta į praeitį, prisiminti ir pagerbti Aušros redaktoriai, bendradarbiai, knygnešiai, platintojai, lietuviško žodžio skleidėjai tautoje.

Pagerbiant buvusius Aušros redaktorius, uždegta pirmoji žvakė. Ją uždegė redaktoriaus Martyno Jankaus anūkė — Ieva Jankutė.

Pagerbiant Aušros bendradarbius, uždegta antroji žvakė. Ją uždegė Aušros poeto Armino — Trupinėlio dukra Marija Lušienė.

Pagerbiant knygnešius, spaudos platintojus, uždegta trečioji žvakė. Ją uždegė Maironio lietuvininkų mokyklos vedėja Aldona Marijošienė, nes ji ir visi mokytojai skleidžia ir ugdo lietuvišką žodį šiose sąlygose, pratešdami Aušros dvasią.

Pagerbiant visus lietuviško žodžio puoselėtojus, kurie išaugo

iš Aušros, visas likusias žvakes uždegė Maironio lietuvininkų mokyklos mokiniai, kurie patys lanko Aušros žymiausio poeto Maironio vardu pavadintą lietuvininkų mokyklą ir mokosi iš praeities pasisemti stiprybės dabarčiai.

Sugiedotas Lietuvos himnas.

Sveikinimai

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, išreikšdamas pagarbą visiem aušrininkam, visiem tautinio atgimimo veikėjams.

Visų New Yorke leidžiamų lietuviškų laikraščių vardu kalbėjo Darbininko redaktorius Paulius Jurkus, išryškindamas meilę savi lietuviškai spaudai.

Tuo baigtas iškilmingasis minėjimo momentas. Užgesintos žvakės.

Dr. A. Klimo paskaita

Minėjimo paskaitą skaitė dr. Antanas Klimas, kuris profesoriauja Rochesterio universitete. Jis kalbėjo apie Aušros reikšmę lietuvių tautai, kaip ji pasuko lietuvių tautos gyvenimą naujai kryptimi. Sveičias kalbėjo labai sugestiviai, jautriai paliesdamas ir dabarties įvairius klausimus. Publika su deramu rimtumu išklausė jo kalbos.

Skaitymai iš Aušros

Antroje minėjimo dalyje buvo Harmonijos kvarteto dainos ir skaitymai iš Aušros.

Aktorius Juozas Boley — Bulevičius klausytojus nukėlė į senesius laikus. Paskaitė A. Višteliausko — Lietuviškoji kalba. Tai yra ilgas eilėraščių, lyg kokia odė, kuri apdainuoja lietuvių kalbos grožį. Toliau skaitė Gromatą iš Amerikos, paprastą pasaulinių žinių puslapį iš pirmojo numerio. Čia dėmesį patraukė senoviška kalba ir pats žinių perdavimo būdas. Baigė Jurgio Sauerverno eilėraščių „Lietuviais esame mes gimę“.

1 x \$1,773.58 — Norgėla Antanas testamentinis palikimas, \$18,946.26.

1 x \$2,000 — Norkai Stasė (mirusi) ir Povilas, \$2,000.

Iš viso — \$8,456.94.

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1983.VIII.31 pasiekė 2,584,671 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,121,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. Iki 1983.VIII.31 palikimais gauta 734,200 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

“LITHUANIAN FOUNDATION, A NOT-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 WEST 59TH STREET, CHICAGO, IL 60629”

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išsilavinimas.

1983 m. Ilepso mėn.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavarde po dvitaškio — įamžintojas, įm. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, įgal. — įgaliojimas, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1 x \$10 — Jocius (Jocienė) Zelma atm. įn.: 2 asm., \$10.

1 x \$20 — Mulokas Jonas arch. atm. įn., \$120.

1 x \$25 — Urbonienės Bronės atm. įn.: Urbonas Vincas, \$200.

1 x \$40 — Petrauskas Antanas (miręs) ir Ada: įm. 3 asm., \$140.

1 x \$50 — Baltušis Stasys ir Anastasia, \$1,000.

1 x \$65 — Mikas-Mikalauskas Wally J. atm. įn.: 10 asm., \$65.

4 x \$100 — Petrauskas Juozas ir Salomėja, \$800; Petravičienė Lidija, \$100; Seputa Jonas ir Ona (mirusi) įm. 10 asm., \$300; Slabokas Juozas, įm. Slabokas Stasys, \$100.

1 x \$220 — Vileišis dr. Kazys atm. įn.: Gaiztutis Pranas \$25 ir 19 kitų, \$220.

1 x \$225 — Stangenbergo Edwardo savanorio kūrėjo atm. įn.: laidotuvių dalyviai, \$235.

1 x \$1,000 — Velecko Kazimiero atm. įn.: Viščiniai Petras ir Mirosława, \$1,000.

1 x \$33,782.57 — Macarus Adam Milius testamentinis palikimas, \$33,782.57.

Iš viso — \$35,837.57.

1983 m. rugpjūčio mėn.

1 x \$10 — Razmino Prano atm. įn.: Razminienė Birutė \$10.

2 x \$25 — Jancauskas Povilas ir Stasė, \$300; Puzino dail. Povilo atm. įn.: Puzinienė Austra, \$450.

1 x \$45 — Chicagos Aukšt. Lit. mokykla: Pupienė Nijolė, \$1,295.

9 x \$100 — Bernotas Petras, \$100; Bielskus Pijus inž. atm. įn.: Bielskienė Genovaitė \$435; Jasio-Jasiukevičiaus Jono atm. įn.: New Londono Apyl. LB nariai, \$100; Macevičius Maria

ir Anthony \$100; Petrauskas Juozas ir Salomėja, \$900; Pupelis Adolfas (miręs) ir Pupelienė Jadviga, \$1,800; Šatulenė Marija, \$100; Sušinskai Albertas A. ir Kristina, \$100; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga, \$1,700.

1 x \$160 — Matusaitis Juozas atm. įn.: Židžiūnas Vladas ir Marija \$50, Shumway Aldona ir Robert \$50 ir 6 kiti, \$460.

1 x \$500 — Stankaitis Juozas, M.D., \$500.

1 x \$976 — Brazauskas Jonas (miręs) ir Albina: Bielskus Algirdas \$100, Valiulienė Genovaitė \$40, Vileišis Vita \$25, Kazakaitis Marija \$25, Vileišis dr. Petras \$25, Vaitkienė Irena \$25, Vilunienė Genė \$40 ir 54 kiti, \$1,276.

1 x \$1,000 — Benokraičiai Vincas ir Adelė 55 metų vedybinės sukakties proga. \$1,100.

1 x \$1,042.36 — Macarus Adam Milius testamentinis palikimas, \$34,824.93.

MUZIKA JUOZO ŽUKO KONCERTAS BALTIMORĖJE

Baltimorės, Md., katedra paskelbė 1983-84 metų sezono koncertų seriją.

Jų tarpe yra ir vargonų virtuozų Jono Žuko koncertas, kuris bus š.m. spalio 30, sekmadienį, 5:30 v.v.

Jis atliks šiuos kūrinius: Carillon de Westminster — Louis Vierne, Pastoralė — Roger Ducasse, Choralas — improvizacija tema „Victimae Paschali“ — Charles Tournemire, Sonata 94 psalmės tema — Julius Reubke.

Šis muzikas koncertuoja ne dažnai, todėl koncertuose atliekami kūriniai būna aukšto lygio ir labai rūpestingai paruošti. Groja iš atminties, gaidas palikęs namuose. Jis pats susitvarko su vargonų registras bei jų kombinacijomis, kai tuo tarpu dauguma koncertuojančių naudoja kitą asmenį šių registrų kontrolei.

Baltimorės ir Washingtono

aplinkės lietuviai turėtų nepraleisti šios progos ir atsilankyti į neeilinį muziko Jono Žuko vargonų koncertą.

P. Palys

— Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimai ateinančiais metais bus ruošiami visose Australijos lietuvių kolonijose. Vykdomi paruošiamieji darbai, sudaryti komitetai. Pagrindinis minėjimas vyks Adelaidėje.

— Annette Žilinskas, bosinė gitaristė, dalyvauja Bangles rock' n' roll grupėje. Ši grupė, koncertais ir plokštelėmis uždirbanti kelis šimtus tūkstančių dolerių per metus, yra pats populiariausias ir sėkmingiausias moteriškas tos rūšies vienetas visoje Californijoje.

Harmonijos kvartetas, dainavęs Aušros 100 metų sukakties minėjime rugsėjo 18 Kultūros Židinyje. Iš k. Matas Yatkaukas — akompaniatorius, Birutė Ralytė-Malinauskienė, Viktoras Ralys — kvarteto vadovas, Astra Vilija Butkutė, Petras Tutinas.

WORCESTER, MASS.

Radio koncertas

Lietuvių kultūrinės radijo programos „Aušra“ transliavimo laikas nuo rugsėjo 7 pakeičiamas. Trečiadienių vakarais programa transliuojama 8-9 val., o penktadieniais — 7:30 - 8:30 val. vak.

Šios radijo programos išlaikymui spalio 15, šeštadienį, 7 val. Maironio Parko didžiojoje salėje rengiamas koncertas, kurio programą atliks Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras. Dirigentas muz. Zigmantas Snarskis. Pianistė Olga Keršytė.

Seselių rėmėjų koncertas

Marijos Nekalto Prasidėjimo — Putnamo seselių rėmėjų skyrius spalio 23, sekmadienį, 1 val.

Harmonija dainavo harmoningai

Harmonijos kvartetas dviem išėjimais atliko šias dainas: Poeto svajonė — V. Viltenio, Mano rūtė — J. Gaubo, Oi tu ieva, ievužė — harm. M. Petrausko, Kur bėga Šešupė — aranž. V. Ralio, Stoviu aš parimus — partizanų daina, aranž. V. Ralio, Lietuvos laukai — S. Čerienės, Pavasaris — J. Naujailio, Nemunėlis — aranž. V. Ralio. Bisui padainavo estradinę dainą — Tai buvo vasaros rytas ir pakartojo Kur bėga Šešupė.

Kvartetą sudaro: Astra Vilija Butkutė — sopranas, Birutė Ralytė-Malinauskienė — altas, Viktoras Ralys — tenoras ir

(nukelta į 8 psl.)

popiet Maironio Parko didžiojoje salėje rengia koncertą, kurio programą atliks irgi Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras. Bus dainuojamos kitos dainos negu radijo programos koncerte. Skanius pietus pagamins pačios rėmėjos.

Darbas mokykloje

Lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradėjo rugsėjo 17 tose pačiose patalpose, kaip ir praėjusiais metais. Tėvų komitetas, mokyklos vedėja ir LB apylinkės valdyba prašo tėvelių, turinčių mokyklinio amžiaus vaikų, atvežti juos šeštadieniais į lituanistinę mokyklą. Pamosios kiekvieną šeštadienį prasideda 8:30 val. ryto. Informacijas teikia mokyklos vedėja Joana Dabrilienė. Jos telef. 755-9486.

Naujas vyskupijos valdytojas

Worcesterio pirmas vyskupas buvo Jonas Wright, vėliau tapęs kardinolu ir miręs. Antras vyskupas buvo Bernardas Flanagan, kuris sulaukęs 75 m. amžiaus, pasitraukė į pensiją. Trečiuoju ir dabartiniu vyskupijos valdytoju paskirtas vysk. Timotejus Harrington, per 15 metų buvęs Worcesterio vyskupu pagalbininku. Jis pareigas oficialiai perims spalio 13. Naujasis vyskupijos valdytojas yra gimęs 1918 gruodžio 19 Holyoke, Mass. Po įvairių studijų kunigystės šventimus gavo 1946 birželio 19. Vyskupu konsekruotas 1968 liepos 2.

J.M.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Puiki dovana 1983 metų Kalėdoms
Siuntinys Nr. 3 — 1983

3 metrai vilnonės medžiagos eilutei su įrašu: „All wool made in England“; 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelei; 1 svaras geriausio vilnonių Mohair siūlių; 2 metrai crimplene medžiagos suknelei; 1 pora geriausių „Wrangler“ denim jeans; 1 pora „levi“ velveto jeans; vyriški išieginiai marškiniai arba blyskutė.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu — \$400.00.

Į šį siuntinį dar galima dėti 7 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dėti 4 metrus ir dirbtinio minko kailio 3 metrus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Avikailiai, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušas, pražus kalniečius, sveria 5 svarus.....	\$200.00
Avikailiai, tikro kailio viršus ir pamušas, sveria 6 svarus.....	400.00
Dirbtinio minko kailis paltui, De-Luz, sveria 5 sv., 3 metrai	100.00
Jeans, rambuoto velveto	42.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	44.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	12.00
Telescopic lietsargis	12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	44.00
Puiki medžiaga suknelei	40.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 metrai	66.00
Aksomo medžiaga kostumui, dvigubo pločio, 3 metrai	80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	66.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	100.00

Šie maisto produktai galima siųsti su drabužiais: 1 sv. arbatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti persiuntimui \$52.00.

Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles. Sudarome testamentus, administruojame nuo savybės, tarpininkaujame išsiryšinant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND
Tel. 01 460 2592

IŠ VISUR

— Balfas 1984 metais švęs veiklos 40 metų sukaktį. Šiai sukaktiai atžymėti skelbiamas šūkių konkursas. Ieškomas konkurso mecenatas. Tai pat numatoma skelbti konkursą Balfos dainai, novelei, trumpai istorijai ir vaidinimo vaizdeliui. Šūkius siųsti į Balfos centrą: 2558 West 69th St., Chicago, Ill. 60629, c/o Vyt. Kasniūnas.

— Melbourne akademikai skautai, fil. Algimanto Žilinsko vadovaujami, nutarė spalio 16 suruošti ASS metinę šventę, o ateinančių metų kovo 24-25 studijų dienas.

— „Ateities“ žurnalo vakaras su jaunimo premijų įteikimo iškilėmis vyks spalio 15 Chicagos Jaunimo Centre. Bus įteiktos 26 premijos.

— Kun. dr. Jurgis Šarauskas paskirtas Šv. Antano lietuvių parapijos, Cicero, Ill., administratorium. Buvęs klebonas kun. Jonas Stankevičius dėl amžiaus ir nesveikatos išėina į pensiją.

— Rita Bureikaitė iš Glendale, Calif., „Ateities“ konkurso vyr. jaunimo grupė laimėjo tris pirmąsias premijas — už geriausią straipsnį, už geriausią prozos kūrinių ir už A. Maceinos knygos „Asmuo ir istorija“ apibūdinimą.

— Dr. Albertas Gerutis, laikraštinkas ir diplomatas, sutiko naujame „Lietuvio žurnalisto“ numeryje parašyti straipsnį „Žurnalistai — diplomatai“. Daug žymių lietuvių diplomatų buvo ir žurnalistai: B. K. Balutis, P. Daillidė, P. Klimas, J. Purickis, J. Seimius, E. Turauskas. Nepriklausomybės pradžioje žurnalistijoje ir diplomatijoje reikėsi J. Šliupas, J. Vileišis, J. Žilius. Spaudos darbe nesvetimi buvo V. Natkus, V. Sidzikauskas, J. Urbšys, D. Zaunius. J. Eretas buvo pirmasis Eltos direktorius, V. Gustainis — paskutinis. „Lietuvio žurnalisto“ numeris pasirodys šių metų gale. Jį redaguoja Vytautas Kasniūnas.

— Dr. Jurgis Gimbutas, Arlington, Mass., paaugojo Lituanistikos tyrimo studijų centrui Viktoro Petravičiaus iliustruotą knygą „Gulbė karaliaus pati“. Knygą išleido XXVII Knygos mėgėjai Kaune 1937. Buvo išspausdinta tik 243 egzemplioriai. Dr. Gimbuto kopija yra Nr. 38. Knyga bus įjungta į retų knygų kolekciją.

— Dail. Vidos Krištolaitytės kūrinių paroda įvyks Chicagos Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje nuo lapkričio 23 iki gruodžio 5. Parodą globoja Putnamo seselių rėmėjai.

— Anglų knygų leidykla Hurst and Company Londone išleido anglų kalba parašytą trijų Pabaltijo kraštų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — naujausių laikų istoriją. Knyga pasirodė antrašte: Pabaltijo valstybės — priklausomybės metai, apima laikotarpį tarp 1940 ir 1980-ųjų metų. Veikalas yra iliustruotas. Jo autoriai yra du jauni istorijos profesoriai: lietuvis Romualdas Misiūnas, dirbęs Yale universitete, ir estas Rein Taagepera iš Californijos universiteto.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Zikaras, Woodhaven, N.Y., A. Semaška, New Britain, Conn. Užsakę kitiem: — J. Malinauskas, Arlington, Mass. — P. Raskauskas, So. Boston, Mass. J. Malinauskas perėmė mirusios motinos prenumeratą, Arlington, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metų tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šlame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitlytojams. Klausimai siųsiti jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

TURTO PASIDALINIMAS—AR JIS REIKALINGAS?

KLAUSIMAS

Vaikų neturim, bet ir aš, ir žmona turim giminių įvairiose vietose, Amerikoje ir Kanadoje. Turim dvejus namus ir, žinoma, santaupų banke. Viskas abiejų vardu. Kadangi nebesam jauno amžiaus, nutarėm nueiti pas vietinį advokatą ir parašyti testamentus, palikdami turta, tam tikromis dalimis, mano ir žmonos giminėm. Žinoma, dabar yra sunku pasakyti, kiek to turto liks.

Advokatas mum paaiškino, kad, jei norim parašyti tinkamus testamentus, jie turi būti atskirai surašomi, vienas man, kitas žmonai. Sutikom. Tada jis mum pasakė, kad, jei norim sudaryti tuos testamentus, turim pasidalinti turta dabar, pusė — man, kita pusė — žmonai.

Toks advokato "patarimas" mum atrodo labai keistas. Visą gyvenimą viską kartu turėjom, o dabar liepia dalintis, kai jau senatvė čia pat. Kitas dalykas — kaip tu ten padalinsi vienos šeimos namus? Kiti namai — trijų šeimų, tai irgi, rodos, sunku būtų padalinti. O pinigai banke — visuomet taupėm kartu, žmona taip pat dirbo. Kaip čia dabar nustatysi, kas jai priklauso, kas man? Žinoma, mes abu norim, kad mudviejų giminės, jos ir mano, gautų po lygiai.

Kaip Tamstai atrodo toks advokato patarimas? Ar jis rimtas patarimas, ar tik juokas?

Skaitytojas,
Massachusetts

ATSAKYMAS

Tamstų advokatas visai teisingas. Jei judu su žmona turit visą savo turta abiejų vardu (jointly), — tada, vienam iš jūsų mirus, tas, kuris pasiliks, galės savo testamentą pakeisti, ir tuo reikalus pasibaigs.

Kiekvienas žmogus turi teisę savo testamentą keisti, kol gyvas, tiek kartų, kiek nori. Nėra "galutinio" testamentas, kol testatorius gyvas. Žinoma, dažnai, vienam mirus, gyvasis yra linkęs, iš pagarbos ir meilės savo mirusiam artimam žmogui, savo testamentą palikti tokį, koks jis yra. Tačiau garantijos nėra. Pvz., Tamstai mirus, žmona galėtų savo testamentą pakeisti ir visą turta palikti tik savo, o ne Tamstos giminėm. Taip dažnai pasitaiko.

Kokia išeitis? Ji yra dvejopa.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 212 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkas. Solistė Gina Čapkauskienė šioj plokštelėj įdainavo: B. Budriūno "Dainos gimimas", J. Stankūno "Mergaitė", G. Gudauskienės "Gintarėlis", A. Stankevičiaus "Vandens malūnėliai", J. Govėdo "Serenada", V. Herbert "Kad matyčiau aš vėl Neapolį", W. Mozart "Lopšinė", R. Siczynski "Viena, mano sapnų miestas", F. von Flotow "Paskutinė rožė", J. Strauss "Pavasario balsai". 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

"Vytiš". Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytiš išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaite. Turiny: Kauno valsas, Guantanamera, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyrų užkim, Svajonių sala, Tave aš pamaciau, O Zuzana, Paskutinis sekmadienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetas dainuoja: Oi tu, ieva, ieuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimą tas turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Sešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama šilko vėjas. Jau saulelė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunama Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTIKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikams (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIA E. JUCIŪTĖS KNYGA

Igarkos Naujamiestis. Dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Įrišta į kietus viršelius kainuoja tik 10 dol. Taip pat dar gaunama E. Juciūtės trijų laidų susilaukusi knyga Pėdos mirties zonoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinkiniai raštai. I ir II tomas. Įrišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933 - 1983. Kaina 10 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Įrišta. 8 dol.

A. Kairys, Kelionė į Vilnių. Premijuotas romanas. 10.00 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiūšis, Visaip atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavalūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didelio formato, įrišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sunkuriuose. Įrišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomai. Įrišta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išvežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanauskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Zemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutulusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Keliautojų dėmesiui

Juozas Kaributas yra parašęs įdomią knygą "Kelionė aplink pasaulį". 423 puslapių knygoj sukaupta daug kelionių įspūdžių. Knyga iliustruota nuotraukomis iš aplankytų vietovių. Knyga su persiuntimu tik 3 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBŲ IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 10 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 6 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai anglišką žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas vaikams. Paveiksluotas — 6 dol.

Pridedama persiuntimui po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės, o taip pat ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SPECIALI 14 DIENŲ EKSKURSIJA SU 11 DIENŲ LIETUVOJE
Proga sutikti naujus Metus su giminėmis
Gruodžio 27, 1983 iki sausio 9, 1984 — \$1,499.00
Maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 1 diena Frankfurte

BALTIC TOURS
293 Aubur St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/ 969-1190

Išskridimai iš Bostono ir New Yorko su Lufthansa oro linija
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:
BALTIC TOURS
293 Aubur St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/ 969-1190

AMBER HARVEST
Fresh fruits and vegetables
PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj.
Užsakomi vaisių krepšiai visom progom.
Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave.
(kampus 111 St.)
847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val.
nuo pirmadienio
iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAS!
Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
LIETUVIŲ KASA LIETUVIAM

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Skyriai Chicagoje, Ill. ir St. Petersburg, Fla.

— Kiekviena taupoma sąskaita KASOJE apdrausta iki 100,000 dolerių.

KASA už paprastas taupomas sąskaitas moka 9%
Už IRA pensijų indėlius dabar moka 11%

Už didelius ir mažus Certifikatus duoda kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems narlams lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mortgijus.

Tiesioginiai priima arba keičia Social Security pensijos čekius.

Duoda Money Orders ir keičia asmeniškus arba algos čekius.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Visus kviečiame dėti santaupas į lietuvišką KASĄ.

BOSTONO ŽINIOS

Bostono lituanistinė mokykla

Šiais metais Bostono lituanistinė mokykla yra su gražesniais mokytojais. Užsiregistravo 76 mokiniai (10 mokinių daugiau negu praeitais metais). Be to, šiais metais į mokyklą sugrįžo dirbti pagelbiniais mokytojais 3 pereitų mokslo metų abiturientai: Audra Veitaitė, Vida Petronytė ir Vytautas Sužiedėlis, o Marius Navickas baigė mokyklą prieš kelerius metus ir sugrįžo tobulintis lietuvių istorijos dėstyje. Pirmieji trys yra panaudojami darželyje, lietuviškai nekalbančioje klasėje, pavaduota mokytojus, paruoš ir praves keletą literatūros pamokų aukštesnėse klasėse. Šalia to, visi keturi paruoš su mažesniais klasėmis programą vasario 16 d.

Visi keturi yra šios mokyklos pasididžiavimas. Mokykloje dirba šie mokytojai: darželio mokytoja yra Audronė Skrupskelienė, I-mo skyr. — Judita Huston, 3-čio — Laimutė Dumčiuvienė, 5-to — Algirdas Dumčius, 6-to — Aldona Lingeraitienė, 7-to — Juzė Lapšienė, 8-čio — Liuda Senutienė. Aukš-

tesnėse klasėse įvedama dalykų sistema: istoriją dėsto Mirga Girniuvienė, lietuvių kalbą — Daiva Desa Pereira, literatūrą — Zita Krukoniene.

Lietuviškai nekalbančių klase moko Milda Richardson. Kaip matome, šiais metais nėra 2 ir 4 skyriaus ir 7-tos klasės.

Mokyklos vedėja yra Zita Krukoniene, baigusi pedagoginį institutą Lietuvoje ir ten mokytojavusi, o taip pat tik prieš keletą metų atvykusi į Ameriką. Juzė Lapšienė yra mokyklos administratorė.

Mokyklos tėvų komitetą šiais metais sudaro: pirm. Ramūnas Kalvaitis, sekretorė — Glorija Adomkaitienė, išd. Bronius Banaitis; budėjimus mokykloje tvarkys Erna Kalen.

Mirė Marija Paliulienė

Rugsėjo 23 staiga mirė Marija Paliulienė, kuri seniau gyveno Dorchester, o paskutiniu metu — Saugus, Mass. Buvo pašarvota Joe Casper šermenų koplyčioje, kur paskutiniam atsišveikinimui ją aplankė gausus būrys giminių, draugų ir kitų.

Buvo palaidota po mišiu Sv. Petro bažnyčioje, kurias aukojo kleb. kun. Albertas Kontautas, o jam asistavo — buv. klebonas kun. Antanas Baltruštas, ir Cambridge mieste lietuvių parapijos kleb. kun. Saulėnas.

Palaidota Naujosios Kalvarijos kapinėse.

Nuliūdime pasiliko jos vyras Antanas Paliulis, dukterys: Dana su vyru iš Saugus, Mass., Laima su vyru iš Californijos ir Daiva su vyru iš Kentucky, broliis Antanas Bacevičius ir sesuo Ona Merkienė, o taip pat daugybė kitų giminių, kurių daug buvo atvykę į laidotuves.

Šermenų metu jos vardu Lietuvių Fondui buvo sudėta aukų \$200. Aukoją G. Margaitis \$50, A. ir O. Bacevičiai ir B. ir Č. Paliuliai po \$25, P. ir E. Didžbaliai \$20, po \$10 — K. ir O. Adomavičiai, Ch. ir V. Mikšiai, A. ir A. Januškos, O. Merkienė, St. Baltušis, P. ir E. Žičkai, Z. ir V. Gaveliai \$15 ir T. Stankūnaitė \$5.

Muzikas Jeronimas Kačinskas į enciklopediją

International Biographical Centre, Cambridge, Anglijoje, kad įtrauktų muziką Jeronimą Kačinską į savo leidžiamą enciklopediją, paprašė informacijų apie jo muzikos veiklą Lietuvoje, Europoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Enciklopedija bus išleista 1984 m.

Be to, spalio 22 d. Boylston ansambliu Bostone atliks J. Kačinsko Trio: fleitai, klarnetui ir fagotui.

Gražiai paminėta Tautos šventė

Rugsėjo 8-oji yra viena iš didžiųjų švenčių — Vytauto Didžiojo vainikavimo diena. Tai didžios mūsų praeities šventė. Rugsėjo 8-oji taip pat yra Marijos gimimo šventė. O Lietuva yra Marijos žemė. Tad labai svarbu, kad ši šventė būtų gražiai ir iškilmingai švenčiama.

Bostono ir apylinkės lietuviai šią šventę šiais metais atšventė ypatingai gražiai ir prasmingai. Radijo valanda Laisvės Varpas,

SOUTH ORANGE, N.J.

LB apylinkės pobūvis

LB Newarko apylinkė, kuriai jau kelintą terminą pirmininkauja LB tarybos narė Danguolė Didžbalienė, gražų, bet jau rudenėjantį rugsėjo 25 sekmdienį suruošė inžinieriaus architekto Algirdo Brazinsko erdvią sodybą apylinkės rudeninį pobūvį. Ši apylinkė jau ilgesnį laiką tokius pobūvius organizuoja, nes buvo pastebėta, kad jų metu tarp apylinkės narių užsimezga šiltesni santykiai, pasidalinama bendruomeniniais ir kitais reikalais ir parenkama aukų lituanistinio švietimo ir kitokiem reikalams.

Į tokius pobūvius noriai lankomasi, nes susidaro proga sutikti šiaip jau rečiau matomas žmones, pasižmonėti, pasivaišinti ponios Savickienės ir jos talkininkų skaniai paruošta užkanda ir atsigaiivinti.

Ir šį kartą čia susirinko per 50 tautiečių, kurie turėjo progos atlikti finansinius išpareigojimus apylinkėi, pasidžiaugti N.J. valstijoje jau daugiau kaip 10 metų veikiančios vienintelės tautinių šokių grupės Liepsnos grakščiai atliekamais šokiais ir dalyvauti labai turtingoj loterijoje. Šokių grupei vadovauja Birutė Vaičiūnaitė, o šokių akordeonu palydėjo visą eilę premijų ir pažymėjimų laimėjusi akordeonistė Rūta Raudytė. Čia užbaigusi šokių grupę išvyko į netoliese esantį Clifton miestą, kur miesto valdyba buvo suruošusi festivalį ir pakvietusi mūsų tautinių šokių grupę atlikti dalį programos.

Buvo suorganizuota ir labai turtinga loterija, kurios laimėjimų teko turbūt kiekvienam pobūvio dalyviui, o kai kuriems net ir po kelis. Mat, loterijoje vis dėlto reikia turėti ir laimės. Loterijai labai linksmi vadovavo Vladas Audėnas ir Danguolė Didžbalienė.

K.J.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

vedamas Petro Viščinio, du sekmdienius skyrė specialiai programai. Rugsėjo 4 šią programą užprašė Danieliaus Averkos vadovaujama LB Bostono apylinkė.

Kalbėjo prof. Simas Sužiedėlis. Išskėlė kitų tautų minimus reikšmingus mūšius, kaip anglų Trafalgaro, prancūzų Verduno, švedų Lutzeno, rusų Kulikovo ir dabar Stalingrado. Klausė, kodėl lietuvių nepasirinko liepos 15-osios, kaip Žalgirio mūšio laimėjimo, savo Tautos šventę? Atsakymas jai, jis kalbėjo: "Lietuviai nesidžiaugia nutekėjusiu krauju, nesisupsto vien kariniais laimėjimais, kad ir kokie žymūs jie būtų buvę, kaip Žalgiris, Ūla, Orša ar Salaspilis, apie kuriuos savo metu vis Europa kalbėjo. Nė vienas lietuvių laimėtas mūšis, net iš gyvų dar nepriklausomybės laikų, kaip Sirvintai, Giedraičiai, Radviliškis, Kalkūnai, nėra apvilktas šventiška nuotaika. Prsimenam tik tai minėdami krituvius savo tautos karžygius. Lietuva, mat, neaugo tik karu mosčiodama. Mūsų proseneliai daugiau švyti savo kūrybiniu darbu, imponantiška Lietuvos valstybe, kuri padrikioj rytų masėj ir plačioj erdvėj kūrė tvarką ir idėgė savo įstatymus. Rugsėjo 8-oji mum mena tą kūrybinę praeities dvasią, kuri labiausiai buvo išsiskleidusi Vytauto Didžiojo laikais. Šis didis mūsų valdovas savo daugelio metų kūrinių — Lietuvos imperiją — norėjo karalystės titulu paženklinoti. Jo grumtis dėl karališkojo vainiko buvo kova už Lietuvos laisvę ir garbę. Jam tai labiau rūpėjo, negu karališka puošmena ant žilo jo plauko. Vytautas norėjo apginti Lietuvą nuo lenkų ekspansijos, apsaugoti ją nuo jų 'baudživos vergijos', kaip pats išsitaręs. Lietuviai vėliau daug nukentėjo nuo poniškos baudživos ir lenkiškos klastos. Net ir šiandien lenkų pretenzijos į Vilnių ir Lietuvą nėra numestos į šalį. Dabar Vytautas ir pro tolimus laikus tebešviečia mum savo veiklumu, ryžtingumu ir atkakliu siekimu tikslo. Moko mus įtemptu darbu siekti karališkojo lietuvių tautos vainiko — jos laisvės, kuri iš lietuvių vis pagrobiamą besočių kaimynų. Kai Vasario 16-oji labiau siejasi su valstybe, Rugsėjo 8-oji susiriša labiau su tauta. Valstybei ir netekus nepriklausomybės, tauta išlieka ir savo žemėj ir svetimuose kraštuose. Rugsėjo 8-oji jungia mus vienai minčiai ir siekimui — atkurti nepriklausomą valstybę."

Prof. Sužiedėlio kalba buvo perpinama šiais kūrinių: Maironio "Lietuva brangi", Sruogos "Milžino paunksme" ir Banaičio "Žygių į Vilnių". Rugsėjo 11 buvo perduotas istoriko prof. Zenono Ivinskio pasakymas, įrašytas į juostą prieš jo mirtį. Jis labai taikliai ir įtikinamai įrodė, kodėl Rugsėjo 8-oji minėtina kaip Tautos šventė. Mum istorija reiškia daugiau negu savosios istorijos kitom tautom. Mum ir pilnai nepasisekė žygiai nenustoją savo reikšmės. Dariaus ir Girėno skrydis išliko reikšmingu įvykiu lietuvių tautos istorijoje. Panašiai yra su Vytauto Didžiojo karūnavimu. Nors Vytautas karūnos nesulaukė, bet jo svoris ir įtaka Lietuvos istorijoje amžinai išliko. Vytauto Didžiojo valdymu ir suteiktomis teisėmis rėmėsi jo įpėdiniai kovoj prieš svetimas įtakas, net ir atgimimo veikėjai.

Prof. Ivinskio kalba irgi buvo perpinta kūrinių: Balio Suogos žodžiais apie kunigaikštį Žvalgaitį, Maironio "Kur bėga Šešupė", Degutytes posmais apie Lietuvą, Aisčio eilėraščiu iškeliančiu Lietuvos tragizmą ir Čerrienės daina "Baltas vyras sugrįš, sugrįš". Poeziją skaitė akt. Jonas

Kavaliauskas, Janina Degutyte ir Algimantas Dikinis, o dainą atliko Alės Stephens vedamas moterų ansambliu.

Laisvės Varpas perduodamas Lietuvių Bendruomenės vardu. Bet atrodo, kad juo tenka rūpintis vienam programos vedėjui P. Viščinui. Iš tikrųjų į tokių programų paruošimą ir perdavimą lietuvių visuomenei turėtų įsijungti darbu ir pinigų atitinkami Lietuvių Bendruomenės vienetai — krašto valdyba, kultūros taryba, apygardos ir apylinkės. Kai tokia programa paruošiama, centriniai Lietuvių Bendruomenės organai turėtų pasirūpinti, kad ji būtų padauginta ir išsiuntinėta visom lietuvių radijo programom. Ši Laisvės Varpo paruošta programa buvo labai gerai paruošta ir svarbi. Ją turėtų išgirsti visi lietuviai.

Rugsėjo 11 Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės rengiama programa buvo tęsiama pamaldomis bažnyčioj, kur organizacijos dalyvavo su vėliavomis, o vėliau — So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje. Čia programą pradėjo apylinkės pirm. Danielius Averka. Buvo įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. Robertas Volungevičius.

Prelegentu buvo Lietuvių Bnės tarybos narys inž. Vytautas Izbičkas. Jo žodžiais, jei Vasario 16-ąją skiriam valstybinio gyvenimo sukakties prisiminimui bei jos skausmingo ir didingo praeities kelio peržvelgimui, tai Rugsėjo 8-ąją apmąstom tautos reikalus, kaip išlikti gyviem kaip tautinei bendruomenei, kokiu keliu eiti tremty ir pavergtoj tėvynėj. 1930 Vytauto Didžiojo metais prez. A. Smetona, skelbdamas Rugsėjo Aštuntąją, karaliaus Vytauto karūnavimo dieną, Tautos šventę, kalbėjo, kad gerėtis garbingąją Lietuvos praeitimi yra maža; reikia dar ir mokėti susiklausyti ir dirbti, ir t.t. Toliau prelegentas Izbičkas lygino mūsų kaimyninius priešus seniau ir dabar — kryžiuočius ir rusus. Prūsus išnaikino kryžiuočiai, toliau tą naikinimą tęsia nauji okupantai rusai. Jie net ir lietuviškus vietovardžius panaikino. Tauta, kurios atskiri individai padaromi priklausomais nuo valstybės, kuri yra pasiryžusi sunaikinti religiją, krikščioniškos dorovės principus ir visa, kas žmoguje yra kilnu, įskaitant ir praeities meilę, yra didelė grėsmė būti dvasiškai sunaikinta. Lietuvių tauta yra tokioji padėty. Nežiūrint jos stiprybės ir pasipriešinimo dvasios, pavergėjas jos siela pamažu nuodija. Iš čia ir kyla mūsų tremties dideli ir sunkūs uždaviniai. Dažnai girdim, kad esam tik menka

BOSTONO RENGINIAI

Spalio 16 Elenos Juciūtės knygos "Igarokos Naujamiestis" pristatymas Tautinės Sąjungos namuose.

Spalio 15-16 — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Lietuvių Piliečių D-jos IV-to aukšto salėj. Rengia Liet. Skautybės Fondo valdyba.

Brocktono Balfo 72 skyrius spalio 22, šeštadienį, 6:30 val. vak. rengia rudens šalpos vairo pobūvį Sandaros salėj, 30 Intervale St., Brocktone.

Lapkričio 13 Sv. Petro parapijos kalėdinis bazaras So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Lapkričio 20 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Liet. Pil. D-jos salėj.

Lapkričio 27 Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas.

LAISVĖS VARPAS sekmdieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atlikti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slantę gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
140 Grafton Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. - Thurs. - Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

Sunny Hills, Fla., Lietuvių Bendruomenės nariui A.A. ADOMUI RUMŠAI

amžinybėn iškeliamas, aktyvią mūsų Lietuvių Bendruomenės narę žmoną Valytę ir visus kitus gimines nuoširdžiai užjaučia Sunny Hills, Fla., Lietuvių Bendruomenės nariui:

V.L. Adomavičiai
K. S. Aleksandravičiai
V.M. Ambrulaičiai
A.M. Balčianai
V.O. Baltučiai
J. Baužys
V.G. Beleckai
F. Bočianai
D.A. Dulaičiai
P. J. Janulitai
kun. P. Jaraška
H. S. Kačinskai
M. E. Kielai
V.B. Labučiai
M.E. Lukai
V.O. Mamaičiai
B. Matuzienė

M.E. Milukai
D.B. Normantai
S.S. Paulauskai
A. Pecenkienė
J. O. Peleckiai
A. Pileckas
E. Putvytė
kun. A. Račkauskas
H. O. Schubert
A. Šimkienė
V.A. Snarskiai
J.K. Strazdai
J.A. Vyšniauskai
H.V. Žitikai
J. Zoruba
K.A. Žukauskai

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė ..... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: spalio 8, šeštadienį, Liet. Kultūros Židinio Fondo metinis narių suvažiavimas ir vadovybės rinkimai. Pradžia 10 val. r. Spalio 9, sekmadienį, Darbininko metinis renginys. Svečiuoiaisi Chicago satyros ir humoro teatras "Antras Kaimas". Pradžia 3 v. popiet.

Antro Kaimo, Chicago humoristinio teatro, gastrolės Kultūros Židiny vyks spalio 9, šį sekmadienį, 3 val. popiet. Tai Darbininko rudens vakaras. Prieš programą ir po jos bus galima gauti pietus ir užkandžius, kuriuos skoningai pagamins E. Kezientė ir jos draugės. Maistą pristato A. Antanaitis iš Kings Park, L.I., ir Silver Bell kepykla. Veiks atgaivos stalas, loterija. Darbininko administracija maloniai kviečia skaitytojus ir lietuviškos spaudos gerbėjus atsilankyti. Antro Kaimo vaidinimas visus maloniai nuteiks. Vietos nėra rezervuotos. Visi galės bilietus už 6 dol. įsigyti prie durų.

Maspetho lietuvių parapija spalio 9 mini 75 metų sukaktį. Tą dieną iškilmingos koncelebracinės mišios bus 12 val. Dalyvauja Brooklyno vyskupas. Sukaktuvinis banketas bus Fleur de Lis salėje, Ridgewood, N.Y.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje kiekvieną sekmadienį 15 minučių prieš sumą yra kalbamas rožančius lietuviškai.

N.Y. vyrų choras Perkūnas po vasaros atostogų pradėjo savo darbą. Repetacijos būna kiekvieną penktadienį 7:30 v.v. Kultūros Židinyje, Perkūno kambaryje. Kviečiami į chorą įsijungti nauji nariai, sugrįžti buvę nariai. Dabar į chorą įsijungė ir solistas Stasys Citvaras, kuris gyvena gana tolokai nuo New Yorko. Ilgą laiką jis yra dainavęs su kazokų choru. Dabar lietuviškos dainos ilgesys jį atvedė į Perkūno chorą. Taip pat įsijungė Edvardas Karmazinas ir taip sustiprino tenorų eiles.

MIRĖ ESTIJOS ATSTOVO ŽMONA

Rugsėjo 30 mirė Estijos atstovo ir gen. konsulo Ernest Jaakson žmona Claire. Lietuvos atstovas Washingtonė ir ponis Bačkienė reikią užuojautą Estijos kolegai ir atsiuntė vainiką prie karsto, o Lietuvos gen. konsulas A. Simutis su žmona dalyvavo laidotuvėse, kurios buvo spalio 5.

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO, INC. (KULTŪROS ŽIDINIO)

VISUOTINIS METINIS SUVAŽIAVIMAS

bus š.m. spalio 8, šį šeštadienį, Kultūros Židinyje.

Registracija — 9 val. r.

Kviečiami dalyvauti visi nariai ir visi, kurie domisi visuomenine veikla.

Bus svarstomi Kultūros Židinio tolimesnės ateities klausimai.

LIET. KULTŪROS FONDO TARYBA

VIENERI METAI BE JUOZO AUDĖNO

1982 sausio 13 New Yorko lietuviai paskutinį kartą atsišveikino su Juozu Audėnu ir palaidėjo jį į Cypress Hills kapines New Yorke.

Juozas Audėnas-Audickas mirė 1982 sausio 10 po trumpos ligos, bet garbingo ir ilgo darbo savo mylimai tėvynei Lietuvai. Kaip vienas iš veiklesnių lietuviško gyvenimo darbuotojų jis atidavė visą savo gyvenimo laiką; pašvęsdamas jį Lietuvos laisvei ir žmonių gerovei. Juozas buvo savo tautiečių gerbiamas ir mylimas, o kartais ir nemėgstamas kitaip galvojančių, bet jis neatsižadėjo lietuviško gyvenimo ir kovos, kad Lietuva būtų laisva, ir jis galėtų vėl sugrįžti į savo namus. Su Juozu netekom garbingo lietuvi, kurio šaknys giliai buvo įleistos į lietuvišką visuomeninį ir politinį gyvenimą. Ir štai po metų jaučiame didelį trūkumą — tuštumą ten, kur šis didis ažuolas klestėjo.

Lietuvos vyžių 110 kuopa iš Maspetho organizuoja ekskursiją į Atlantic City — Bally's Park Place Hotel lapkričio 3, ketvirtadienį. Autobusai išvyks 8 val. ryto nuo Lietuvių Piliečių Klubu, 69-61 Grand Ave., Maspeth, ir nuo Columbia Savings Bank (Jamaica Ave. ir Woodhaven Blvd. kampas). Kelionės kaina 10 dol. Nuvykus į viešbutį, keičiamai gauna 10 dol. ketvirtukais. Dėl rezervacijų skambinti Eleanai Matulionytei 326-3398 arba Jonui Adomėnui 497-5212.

APIPLĖŠĖ PETRĄ JUKNĮ

Rugsėjo 22, ketvirtadienį, 5 v.v. prie Jamaica ir Hendrix gatvių kampo belaukiant autobuso, Petrą Juknį užpuolė du ginkluoti juodžiai, grasino nušauti, jei šauks, apiplėšė, atėmė pinigų, gerą laikrodį, įvairius dokumentus, parmetė ant žemės. Apie apiplėšimą tuoj pranešė policijai. Dabar klausimą tyrinėja detektyvai.

Kviečiu pensininką apsigyventi pas mane. Esu likęs vienas, o turiu 6 kambarių namą. Yra gražios vietos ir kitam gyventi. Kreiptis: Juozas Vaitkūnas, 48 Revere St., Candon, Mass. 02021.

Išnuomojamas kambarys su baldais pensininkui ar pensinkei. Bradford netoli Arlington. Dėl rezervacijų skambinti vakarais 827-0821.

Wanted: Two or three bedroom unfurnished apartment, in the Astoria or Brooklyn section. Please contact: Thomas E. Baranaukas, 1466 East Gun Hill Road, Apt. 1B, Bronx 10469. Tel. No. 655-7967.

Sutaupysite perkdami pas mus tauriuosius ir gaivinančius gėrimus

UŽSAKYTI GALIMA VIENINTELĖJE LIETUVIŠKOJE LIKERIO PARDUOTUVĖJE "VANDA"

Atsilimti galima "Lito" būstinėje adresu:

86-01 114th St.
 Richmond Hill, N.Y.

Skambinti telefonais: 212 441-2811 arba 516 997-7655

Paieškomas Martynas Jurksas.

Jis pats, arba kas žino, kur jis gyvena, prašom atsiliepti: Dr. Pranas Neverauskas, 1164 Juliet Dr., Toledo, Ohio 43614.

Spalio 10, pirmadienį, 10 val. prieš pietus pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyne šeimos pageidavimu velionis bus prisimintas maldose ir mūsų mintyse. Jo bičiuliai ir jį pažinę mielai prašomi prisidėti prie šių maldų ir jo garbingo prisiminimo.

Liūdinti žmona, dukra ir žmonas kviečia visus bendrai mielą Juozą prisiminti savo maldose jo mirties metinių progą.

"Aušros" 100 metų sukakties minėjimas Kultūros Židinyje

(atkelta iš 5 psl.)

Kvarteto vadovas, Petras Tutinas — bosas. Kvartetui akomponuoja Matas Yatkaukas.

Anksčiau kvartete dainavo Rasa Bobelytė-Brittain, bet ji tarnybos reikalais išsikėlė iš New Yorko. Atėjo kitas gražas balso sopranas — Astra Vilija

Bronys Raila keliauja per lietuviškas kolonijas ir supažindina visuomenę su savo naujausiomis knygomis — Raibos atgaivos ir Kitokios Lietuvos ilgesys. Spalio 9 jis bus Hartforde, gi spalio 14, penktadienį, 8 v.v. jį girdėsime Kultūros Židinyje. Apie jo knygas kalbės Paulius Jurkus. Taip pat ir svečias skaitys paskaitą. Spalio 16, sekmadienį, 12 val. jis kalbės Philadelphijoje.

Muzikas Albinas Prižgintas dabar vargoninkauja St. John's episkopalo bažnyčioje, kuri yra įkurta 1706 m. Jis ten taip pat vadovauja ir chorui, kurio nariai yra net apmokami. Jis taip pat turi laiko groti vargonais. Bažnyčioje yra puikūs vargonai. Spalio mėnesį jis turi du vargonų koncertus: spalio 16, sekmadienį, 3:30 v. popiet — St. James katedroje Brooklyne, antras koncertas — Our Lady of Grace, Hoboken, N.Y. Tas koncertas bus spalio 23, sekmadienį, 4 v. popiet. Jis gros Louis Vierne šeštą simfoniją. Tai sudėtingas veikalas, kuris dėl savo ypatingo sunkumo retai kada grojamas. Tai vienas iš didžiausių Vierne kūrinų.

Lietuvius bitininkas iš New Jersey yra atvežęs medaus, kurį galima įsigyti Darbininko administracijoje už prieinamą kainą.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

BALFAS KREIPIASI — IŠKLAUSYKIME

Atėjo spalis — tradicinis Balfos vėjus mėnuo. Spalio mėnuo daug kam iš mūsų primena išvykimą iš tėvynės Lietuvos, išsiskyrimą su tėvais, broliais, seserimis, giminėmis ir draugais. Spalio mėnesį ne vienas papuolėme į šaltį, nepriteklių ir vargą. Daugelis atsimename, kaip mus, išblokštus iš tėvynės, esant Vak. Vokietijoje ar kitame

krašte, Balfos pašalpa pradžiugindavo, sušvelnindavo mūsų medžiaginius trūkumus. Balfas ir šiandien skuba padėti vargstantiems lietuviams, kur jie bebūtų.

Balfos centras rašo: "Jiem yra užvesta dokumentacija atvykimui į Ameriką. Jiem buvo pasiūsta Balfos šalpos auka, kad galėtų nusipirkti sau ir vaikui šiltesnių drabužių, nes Austrijoje jau yra šalta, o jie atvyko su mažu bagažu, neapsirūpinę žieminiiais drabužiais."

Tai tik vienas iš daugelio Balfos rūpesčių. Balfas remia lietuvius: Suvalkų trikampyje, Pietų Amerikoje, Sibire, ok. Lietuvoje, Vak. Vokietijoje, Vasario 16-tąją gimnaziją ir kitur.

Balfos 100-tojo skyriaus aukų rinkimo vėjus pradėdamas New Yorko ir apylinkėje. Šį mėnesį gera proga mum, laisvėje gyvenantiems ir viso ko pertekusiems, turintiems lengvesnį gyvenimą, negu jie, padėti varge esantiems broliams, vaikams, kalinius. Tegul dosnumu ir artimo gailėstingumu būna pasipuošusi kiekvieno lietuviavo širdis. Kiekvienas lietuvis, kiekviena lietuviška šeima prašoma įteikti savo auką Balfui.

Pabaigoje vadovas A. Vakselis, padėjo visiems už šią gražią programą. Sceną dekoravo Č. Janušas ir P. Jurkus. Raudoname skyde buvo įrašyta Aušra, o viršum jos išlenktas tautinių spalvų lankas. Apačioje buvo reikiami skaičiai ir dar buvo parašytos žymiųjų aušrininkų pavardės.

Minėjimas baigtas antruoju Lietuvos himnu, kuris išaugo iš Aušros, — tai — Lietuviais esame mes gimę. Ši giesmė buvo galingu balsu paleista per garsiakalbius. Publika įsijungė ir giedojo drauge.

Po minėjimo buvo vaišės. Žmonių atsilankė per 200. Minėjimas buvo pakilus ir visiems paliko gilų įspūdį, visus nuteikė, kad, pagerbiant Aušrą ir aušrininkus, reikia dar uoliau dirbti Lietuvos labui. (p.j.)

Balfos 100-tojo skyriaus valdyba

Chicago humoro ir satyros teatras "Antras Kaimas" spalio 9 vaidina Kultūros Židinio salėje, Darbininko laikraščio metiniame renginyje. Šioje grupėje vaidina—viršuje: Eugenijus Būtenas, Vida Gilvydienė, Arvydas Vaitkus, Jūratė Jakšytė ir Juozas Kapačinskas, žemiau—Romas Stakauskas, Aurė Toliuštė ir teatro prievaizda Titas Antanaitis.

DARBININKO METINIS RUDENS VAKARAS—VAIDINIMAS

1983 spalio 9, sekmadienį, 3 val. po pietų

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Įėjimo auka — 6 dol., jaunimui iki 16 metų — 3 dol.

Vaidina Chicago satyros - humoro teatras

ANTRAS KAIMAS

Programa sudaryta iš daugelio aktualių juokingų vaizdų - škių.

Po programos — vaišės, atgaiva. Visus maloniai kviečia atsilankyti

DARBININKAS